

DORU MIHAIL ION COJA
ZAHU PANĂ NICOLAE NICOLAU
CONSTANTIN IORGULESCU

CORNELIU ZELEA CODREANU

- o sută de ani de la naștere
13 SEPTEMBRIE 1899-13 SEPTEMBRIE 1999

FUNDAȚIA CULTURALĂ BUNA VESTIRE
București, 1999

DORU MIHAIL

ION COJA

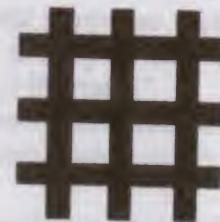
ZAHU PANĂ

NICOLAE NICOLAU

CONSTANTIN IORGULESCU

CORNELIU ZELEA CODREANU

- o sută de ani de la naștere -
13 SEPTEMBRIE 1899-13 SEPTEMBRIE 1999

FUNDAȚIA CULTURALĂ BUNA VESTIRE
București, 1999

- Coperta și grafica: Ioana Carolina URSA

© Toate drepturile, legale, rezervate FUNDAȚIEI BUNA VESTIRE

Consilier editorial: George URSA

Redactor șef: G e o r g e U R S A

Redactori de carte: George URSA, George Alexandru URSA

ISBN: 973-99507-0-1

CORNELIU ZELEA CODREANU
(1899 - 1938)

„Legionar (...), *Fii corect; Fii drept; Fii curat; Fii voios*, așa cum ai dori tu să fie și să-și facă datoria fiecare român, în Patria sa legionară”.

„Mișcarea legionară nu se întemeiază exclusiv nici pe principiul autorității și nici pe acela al libertății. Ea își are temeliile înfipte în principiul dragostei. În el își au rădăcinile, atât autoritatea, cât și libertatea”.

„Dragostea nu desființează însă *obligația de a fi disciplinat*, după cum nu desființează *obligația de a munci* sau pe aceea de a fi ordonat”.

„Va veni o vreme când toate neamurile pământului vor învia, cu toți regii și împărații lor. Având fiecare neam locul său înaintea tronului lui Dumnezeu. Acest moment final, „învierea din morți”, este țelul cel mai înalt și cel mai sublim către care se poate înălța un neam!”

Corneliu Zelea Codreanu

RADU GYR
1917 - 1987

„Căci eu sunt un om care nu se lasă
de la nimic, de la nimic, de la nimic.”

„Căci eu sunt un om care nu se lasă
de la nimic, de la nimic, de la nimic.”

„Căci eu sunt un om care nu se lasă
de la nimic, de la nimic, de la nimic.”

„Căci eu sunt un om care nu se lasă
de la nimic, de la nimic, de la nimic.”

„Căci eu sunt un om care nu se lasă
de la nimic, de la nimic, de la nimic.”

NE VOM ÎN TOARCE

Ne vom întoarce într-o zi,
ne vom întoarce neapărat.
Vor fi apusuri aurii,
cum au mai fost când am plecat.

Ne vom întoarce neapărat,
cum apele se-ntorc din nori
sau cum se-ntoarce, tremurat,
pierdutul cântec, pe viori.

Ne vom întoarce într-o zi...
și cei de azi cu pașii grei
nu ne-or vedea, nu ne-or simți
cum vom pătrunde-ncet în ei.

Ne vom întoarce ca un fum,
ușori, ținându-ne de mâini,
toți cei de ieri în cei de-acum,
cum trec fântânile-n fântâni.

Cei vechi ne-om strecura, tiptil,
în toate dragostele noi
și-n cântecul pe care și-l
vor spune alții, după noi.

În zâmbetul ce va miji
și-n orice geamăt viitor,
tot noi vom sta, tot noi vom fi,
ca o sămânță-n taina lor.

Noi, cei pierduți, re-ntorși din zări,
cu vechiul nostru duh fecund,
ne-napoiem și-n disperări,
și-n răni ce-n piepturi se ascund.

Și-n lacrimi ori în mângâieri,
tot noi vom curge, zi de zi,
în tot ce mâine, ca și ieri,
va sângera sau va iubi.

Radu GYR

CUVÂNT ÎNAINTE

Reușim, iată, să tipărim, în broșură, intervențiile avute, de domnii: Doru MIHAIL, Ion COJA, Zahu PANĂ, Nicolae NICOLAU, la Simpozionul dedicat Centenarului nașterii CĂPITANULUI – Corneliu Zelea Codreanu- omului, care, alături de alți patru oameni (Ion I. Moșă, Radu Mironovici, Tudose Popescu, Corneliu Georgescu), întemeiază, vineri, 24 iunie 1927, Legiunea Arhanghelul Mihail. Simpozionul, dedicat Centenarului nașterii Căpitanului, a fost organizat de conducerile Fundațiilor BUNA VESTIRE și prof. GEORGE MANU.

Tipărim, alături de intervențiile celor de mai sus, și studiul, deosebit de mișcător, intitulat „SCRISOARE către CEI RĂMAȘI (Târgșor, la 50 de ani)”, scris de dl Constantin IORGULESCU. Eseul, de filosofie a istoriei, este dedicat suferințelor îndurate, în închisorile comuniste, de elevii înregimentați în Frățiile Cruce. Considerăm că își găsește aici locul, deși, tematica abordată, nu se încadrează strict temei momentului. Se încadrează, în schimb, prin consecințele istorice și, de aceea, l-am alăturat celorlalte patru.

Simpozionul omagial s-a desfășurat, duminică, 12 septembrie 1999, la Sala Ioan Dalles din București. Asistența a fost deosebit de numeroasă. Ca niciodată. Și, bănuim, acesta o fi fost motivul principal al perturbării ei. Probabil, de aceea, pe la mijlocul manifestației, în sală și-a făcut apariția o unitate a forțelor de ordine, unitate dotată cu tot ce trebuie pentru descoperirea ... bombei puse pentru a sări în aer respectiva sală. Mulți din cei prezenți au părăsit întrunirea și nu au mai revenit. Alții au

așteptat terminarea percheziției și s-au întors în sală. Semnatarul acestor rânduri (din partea Fundația BUNA VESTIRE) și dl. Nicolae Nicolau (din partea Fundației prof. GEORGE MANU) am semnat procesul verbal prin care se constata inexistența... bombei la Sala Dalles. Totuși, descinderea organelor abilitate pentru a dezamorsa bomba a avut urmări. Conducerea Sălii Dalles ne-a refuzat, de atunci, ținerea de manifestări culturale, simpozioane, etc., în respectivul așezământ. Înainte, procedaseră aproape în același mod conducerile Muzeului Țăranului Român și Așezămintelor I. C. Brătianu. Doar tehnicile de diversiune au fost diferite. Acolo nu a fost vorba de bombe, ci de provocatori(persoane fizice și juridice). Una din aceste persoane (fizice) chiar a dat buzna în plină manifestație și a strigat că „ n-au ce căuta acolo legionarii...”.

După incidentul de la Sala Dalles(12 septembrie 1999) am încercat să obținem sală la Muzeul de Istorie de pe Calea Victoriei. Inițial, directorul acestei instituții a acceptat; apoi, în urma intimidării domniei sale, de către un ambasador... „chinez”, ne-a restituit banii și a refuzat categoric să ne ofere sala. Spaima de „ chinezi” este absolută. La sfârșitul lunii noiembrie am ținut ultima manifestare, din anul 1999, dedicată Căpitanului, la sala ARCUB. De atunci, lipsindu-ne și mijloacele financiare, nu am mai avut acces la o altă sală.

În fine, din sărăcia noastră, atâta am putut realiza-această broșură. Puțin, dar din suflet.

George URSA (FCBV)

CUPRINS

Ne vom întoarce într-o zi (Radu Gyr)	4
Cuvînt înainte (George Ursa)	5
Imnul tinereții legionare (Radu Gyr)	8
Actualitatea Căpitanului (Doru Mihail)	9
Corneliu Zelea Codreanu - Model și Icoană (Ion Coja)	28
Centenar: Corneliu Zelea Codreanu (Zahu Pană)	38
Când a început și cînd se va sfârși asasinarea lui Corneliu Zelea Codreanu (Nicolae Nicolau)	49
Scrisoare către cei rămași (Târgșor, la 50 de ani) (Constantin Iorgulescu)	54

IMNUL TINEREȚII LEGIONARE

Sfântă tinerețe legionară,
Cu piept călit de fier și sufletul de crin,
Iureș ne-nfricat de primăvară
Cu fruntea ca un iezăr carpatin!
Cu brațele suim în soare,
Catapetezme pentru veac;
Le zidim din stânci, din foc, din mare
Și dârz le tencuim cu sânge dac.

Garda, Căpitanul
Ne preschimbă-n șoimi de fier :Refren
Țara, Căpitanul
Și Arhanghelul din cer.

Moartea, numai moartea legionară
Ne este cea mai scumpă nuntă dintre nunți,
Pentru sfânta cruce, pentru țară,
Înfrângem codri și supunem munți!
Nu-i temniță să ne-nspăimânte
Nici chin, nici viforul dușman;
De cădem cu toți izbiți în frunte,
Ni-i dragă moartea pentru Căpitan!
-Refren

Sfântă tinerețe legionară,
Suim biserici, stăm viteji în închisori...
În prigoană orișicât de-amară
Cântăm și ne gândim la Nicadori.
Purtăm în crivăț și în soare
Lumini pentru biruitori,
Pentru cei viteji zidim altare
Și-avem doar gloanțe pentru trădători.
-Refren

Versuri: Radu GYR
Muzica : Ion MÂNZATU

ACTUALITATEA CĂPITANULUI

- o sută de ani de la naștere -

Era aproape de miezul nopții.

Însoțeam pe unul dintre pedagogii internatului, unde locuiam, și care închidea „casa” restaurantului, de curând deschis, de „Comerțul Legionar”, pe strada Gutenberg, unde se afla în construcție sediul central al Mișcării Legionare.

Când am ieșit în stradă, cobora treptele casei-generalului Zizi Cantacuzino – Căpitanul.

Ne-a cerut să-l ajutăm să rânduiască sculele constructorilor – lăsate pe trotuar – explicându-ne că dispozițiile deosebit de agresive, țintind toate acțiunile legionarilor, pe care le-a emis Guvernul lui Guță Tătărescu, ar fi putut duce la închiderea șantierului.

Am terminat. Ne-a mulțumit și ne-am despărțit.

Emoția mă copleșise.

Nu-mi amintesc să fi scos o vorbă.

Atunci...

Dar, ce i-am putea spune azi, Doamnelor și Domnilor, Căpitanului?

Că suntem din ce în ce mai singuri?

Că suntem dezbinați?

Că au pierit cei mai buni dintre noi de-a lungul celei mai lungi și cumplite prigoane?

Că avem a face față unei haite internaționale care, folosind același știut cocktail (– minciuni – calomnii – falsificări – trunchieri ale adevărului), este formată, azi, ca și atunci, ori din dușmani declarați, ori din dușmani

prefăcuți, ori din falși prieteni, ce ni se alătură vremelnic, ca să ne prade, să ne spioneze și să ne vândă?

Firește, aș îndrăzni să-i prezint o *dare de seamă* asupra națiunii – poate chiar acest raport apărut de curând în revista engleză *Buissnes Central Europa* – sub titlul: „*România pe marginea incapacității de plată*”. Se spune - între altele – că acum doi ani și jumătate, noul Guvern, ar fi zâmbit, dacă-l întrebai pe ce drum se află România: către cel al crizei din Bulgaria sau spre avântul economic polonez.

Azi, bulgarii sunt cei care zâmbesc satisfăcuți, în timp ce România - în afara celor 3 miliarde și jumătate de dolari ce au trebuit plătite (ca urmare a împrumuturilor masive din 1996) – are nevoie, pentru a acoperi deficitele, să găsească alte 5 miliarde și BNR nu mai are în rezerva sa decât 1, 9 miliarde.

Și foarte puțini mai cred în capacitatea României de a rezolva toate acestea.

Pentru că - din dosarul ultimilor zece ani reiese că s-au semnat cinci acorduri de susținere (asta înseamnă „stand by agreement”) și toate au fost „fușărite” din cauza inabilității politicienilor de a-și ține promisiunile: „macrostabilizarea fiind erodată de absența unei reforme structurale”.

Ne aflăm în stadiul final al luptei dintre bine și rău. De aici nu mai poate urma decât o mare înnoire spirituală sau o prăbușire iremediabilă. Salvarea mai e posibilă atâta vreme cât pârgھیile de comandă ale sufletului n-au alunecat cu totul din mâinile noastre, cât timp demonicul nu și-a sărbătorit biruința deplină asupra puterilor vii din noi. Dar mă tem că n-am putea răspunde unei întrebări firești:

- cum ați reușit, în cea mai lungă perioadă de pace - în care ați umplut țara de generali care n-au tras nici un glonte decât doar în manifestanții din decembrie – , având la dispoziție, fără nici un control, toate bogățiile țării

inclusiv forța ei de muncă, având putere absolută, să vă ruinați?

Este adevărat, ne avertizase Căpitanul (și nu numai pe noi ci întreaga Europă), că, „de vor intra în țară hoarele comuniste, nu vor pleca până ce nu ne vor sataniza”.

Arma de distrugere a României, comunismul, în a cărui oaste s-au aflat numeroși alogeni, și mai ales ei, secondanți de o echipă, de români, intelectual și numeric, modestă (ca să fim politicoși), au făcut, cum spunea unul dintre ei, „totul” pentru a se ajunge aici.

Să nu vă imaginați că au renunțat: acum câteva zile Rusia și-a reiterat cererea de a instala, în Basarabia, o bază militară.

Împotriva cui? Și de ce?

Nimeni nu a îndrăznit să calculeze pagubele aduse Europei și lumii – de agresiunea comunistă. Se știe doar că, din URSS, în Cambodgia – trecând prin China și Coreea de Nord –, și nu numai, teroarea roșie a făcut vreo 85 de milioane de morți.

Dar, destinele fărâmate, dar anii pierduți, în gulagurile „lagărului socialist”, dar costurile minciunii, dar cheltuielile războiului rece, dar „cruzimea necesară- care strălucea în ochii albaștri ai Revoluției” – cum ciama Aragon?

Nu aș putea omite, în ce ne privește, un fapt cumplit: prin anii '80, România, depășea toate celelalte națiuni ale Europei, în ce privește rata avortului, și mortalității materne, rată determinată de avorturi; situație ce este la fel de gravă și azi.

Pentru prima dată în ultima sută de ani – inclusiv anii celor două răboaie mondiale – populația României scade.

Am încălcat – și în această privință- unul din avertismentele Căpitanului: „individul, colectivitatea și națiunea” – toate trei au drepturile și datoriile lor. Dreptul de a trăi și datoria de a nu periclita dreptul la viață al celorlalte două. Altfel, se produce o adevărată anarhie,

desființarea ordinii naturale și asta-i una dintre cauzele principale ale societății, tulburate, de azi.

Este amenințat dreptul la viață al neamului atunci când poporul își ucide copiii, iar țara nu va avea nici o economie sănătoasă și echilibrată nici viitor – și curând nici trecut.

Pierim! Precum etruscii, fenicienii sau indienii maya!

Punctul de vedere, susținut de Corneliu Codreanu, se regăsește azi în vederile unor oameni de stat din țări îndepărtate – ceea ce dovedește atât continua lui actualitate, cât și sănătatea sa spirituală. Citez, din declarațiile ministrului de Interne al Noii Zelande – John Banks-, publicate, sub titlul – „*Să facem țara noastră bună și puternică*” -, în *Vital Speeches*:

Șase sunt pietrele unghiulare ale unei societăți: familia, independența – iar, Guvernele noastre, în ultimii 70 de ani, au introdus legi ce penalizează independența, auto-încrederea și auto-ajutorul; corectitudinea și onestitatea; auto-determinarea – a-l ajuta pe cel sărac, fără a-i da posibilitatea, să scape de sărăcie nu înseamnă că-i faci o favoare ; „orice Guvern, suficient de puternic, ca să-ți dea tot ceea ce dorești, este un Guvern destul de mare ca să-ți ia tot ce ai”.

Fiecare dintre noi își poate face propria cărare; abilitate individuală și munca dură determină rezultatele și succesul – spune neo-zelandezul – dar asta este a doua lege din *Cărticica șefului de cuib*: „muncește, muncește în fiecare zi. Răsplata muncii să-ți fie nu doar câștigul ci mulțumirea că ai pus o cărămidă la înălțarea legiunii și înflorirea României”.

A cincea piatră: loialitatea față de Dumnezeu, față de regină, de țară și de filosofia noastră; sau, mai simplu, cu vorbele Căpitanului: „legea onoarei – luptă și nu fii niciodată mișel; decât să învingi printr-o infamie mai bine să cazi luptând pe drumul onoarei”.

A șasea – valoarea conducerii; sau, cu vorbele lui Corneliu Codreanu – selectarea și educarea unei elite.

„Am auzit pe cineva spunând” – susținea Banks – „că această țară are nevoie de mai mult consens”. Prostii. Este necesară o elită: în casă, în școală și în comitate. Iisus și Apostolii săi nu spuneau: „fraților, dorim consensul”! Ci „fraților, asta-i credința mea, asta-i ceea ce cred în mod pasionat și, dacă și tu crezi la fel cu mine, vino alături” ; „dacă nu te sprijini pe nimic, te vei prăbuși din te miri ce”.

Sau, din nou cu vorbele Căpitanului: „nimeni nu va căuta să convingă pe cineva să se facă legionar. Noi ne vom fixa punctul de vedere și atât. Cine va voi, va veni. Și va intra – dacă va fi primit”.

Căpitanul nu era om politic – cu atât mai puțin politician – ci unul dintre învățătorii lumii ce se integrează printre cei puțini care – de-alungul veacurilor – , de la Iisus la Confucius, de la Mohamed la Dostoievski – au încercat să-i învețe pe oameni, spre buna lor viață, care sunt regulile, legile vieții și legile morții, spunea Căpitanul, ce ar tulbura-o prin nerespectarea lor.

Spre a înțelege mai bine locul și perenitatea Căpitanului, să-mi permiteți să vă reamintesc ce scria, în „registru ideilor gingașe”, Paul Zarifopol:

„În înțeles psihologic și social se poate numi politică orice sistem de fapte și intenții prin care caut a impune – până la totală substituie (dacă se poate)- voința ta voinței altuia” (ceea ce am suportat toți în cei peste 50 de ani de dictatură).

Ce ne învăța Căpitanul?

„Mișcarea Legionară nu poate birui decât odată cu desăvârșirea unui proces interior de conștiință a Națiunii Române. Când acest proces va cuprinde majoritatea Românilor și se va desăvârși – biruința va veni de la sine, fără comploturi și fără lovituri de stat.

Biruința pe care o așteptăm noi este atât de mare, atât de luminoasă încât niciodată nu vom admite ca să fie înlocuită cu o biruință ieftină și trecătoare”.

Politicianul – ne spune Zarifopol – este o ființă care prin calitățile sale naturale și sociale, se afirmă cu deosebire destoinică a pune stăpânire pe bunuri produse prin activitățile specifice altor tipuri umane. Aproape orice om poartă și practică, cu delicioasă funcția de stăpân – iar succesul politic este cea valoare socială pe care gloata o înțelege mai deplin, la care jinduiește mai tare.

Tipul eminent politic consideră ca subordonate alte activități – în afară de a sa proprie: celelalte sunt meserii – numai a lui este *demnitate*.

Ce solicita Corneliu Codreanu celor ce vor să-i conducă pe creatorii de valori materiale, științifice sau artistice?

„...veți jura că ați înțeles că «elita legionară» - în limbajul nostru nu înseamnă numai a lupta și a învinge ci înseamnă – permanentă jertfă de sine în slujba Neamului, că ideea de elită este legată de jertfă, de sărăcie, de trăire aspră și severă a vieții – că unde încetează jertfirea de sine – acolo încetează elita legionară”.

De ce – „în sărăcie”?

Peste ani va răspunde un președinte al Franței. Singurul care mai salvează ceva din instituția republicană: *generalul* de Gaulle! Poate și aceasta justifică numărul mic al francezilor care i s-au alăturat în acțiunea de la 18 iunie 1940 (*France libre*). Pentru că „francezii sunt proprietari și cei care posedă sunt posedați de ceea ce au”. Și-l da, aici, exemplu pe Paul Morand.

Nu este singura consonanță între aceste două mari spirite ale Europei secolului nostru. Dovezile se află în cele trei volume în curs de apariție în Franța sub titlul – *C 'etait de Gaulle* – scrise de fostul lui purtător de cuvânt Alain Peyrefitte.

Creatura politică –revenim la Zarifopol-, cu psihologia ei redusă la varietățile simplei violențe și viclenii, rămâne o anexă zoologică față de cei care-și însușesc *Jurământul Moșă-Marin*.

Priviți, bătaia, din Legislaturile Parlamentului României ultimilor zece ani (a durat cât *Războiul Troei*), în jurul moștenirii bunurilor furate după invazia comunistă. Pricina ei –și la Troia și aici- pirateria!

În ascuns, tot politicianul (precum contele Tisza Kálmán), cum povestea prințul Windischgraetz, își are clipele lui de ceardaș: nu are altă voință și alte voluptăți decât acelea ale primitivului care țopăie în jurul ospățului asigurat sau a dușmanului prins, ceea ce –adesea- este totuna.

Dacă, azi –în locul gambadelor autentice- , creatura politică ne oferă mutre grave și costume cu cravată –fără șapcă proletară- asta dovedește doar că maimuța stilizată își deghizează tumbele printr-o mimică solemnă.

Grupul politic și creatura lui nu au memorie exactă și nici răspundere –iar structura vieții politice este astfel organizată încât individul politic este dispensat și apărat de răspundere și memorie (vezi cazul Bivolaru); legea răspunderii Ministeriale, care, precum atâtea altele, ce ar oferi dezvoltării, răspunderi și sancțiuni, zace într-o gestație nepermis de prelungită.

Punctul de vedere al Căpitanului: "Înfrângerea interesului personal". Aceasta-i o altă virtute fundamentală a legionarului. Ea este opusă complet liniei politicianului al cărui singur motor de acțiune și luptă este interesul personal cu toate derivatele lui degenerate: îmbogățire, lux, desfrâu sau trufie. Priviți-l în ochi pe cel care vine și dacă în ochii lui simți că scânteiază un cât de mic interes personal, material, ambiție, patimă sau trufie – acela nu poate deveni legionar".

Legiunea nu este numai un sistem logic, o înlănțuire de argumente, ci " o trăire", după cum cineva nu este creștin dacă cunoaște și " înțelege" Sfânta Evanghelie, ci numai dacă se conformează normelor de viață afirmate de ea - dacă o " trăiește".

V-ați întrebat ce se întâmplă cu un matematician, un muzician sau un inginer ce ar comite neghiobiile echivalente celor pe care le-au semnat în ultimii zece ani politicienii României cu deplină seninătate și cu justificări uluitoare: după ce s-au furat două miliarde de dolari prin cele două bănci celebre, ni se spune că singura soluție este să plătim noi pentru că altfel ne „bulgarizăm” - și veți înțelege cu ce marafeturi se poate mulțumi, poate ființa și prospera activitatea politică.

Tehnica a pregătit – și mai ales revoluția informatică - din nefericire un succulent bulion de cultură în care tipul politic dospește avantajos: în societatea îmbogățită, prin truda omului tehnic, Puterea se obține fără vitejie – nu mai este nevoie să ieși în turnir ca să-ți înfrângi adversarul, ci angajezi un post de televiziune, câteva de radio și mai mulți ziariști tocmiți ad-hoc și folosești vicleșugurile, lașitățile - arogante sau târătoare și toate păcatele mici și urâte în care se încheagă energiile inferioare și echivoce (P. Z.).

De zece ani – mai cu seamă - înflorește pe tot pământul politica și politicianismul: state se distrug și se fabrică, partide și programe se înmulțesc precum microorganisme – nu este zi să nu se lanseze o lege, o proclamație – la Podul Înalt, la Brașov sau Bădăcin, la Cucuieți sau Cluj - în timp ce politicienii migrează precum turmele în savana africană - bântuite de sete – nu a apei – ci a puterii gândită ca sursa cea mai rapidă de îmbogățire.

În rest, consilii, întruniri, decrete, manifeste, broșuri, helicoptere, simpozioane, școli de vară: raiul creaturii politice.

Dar atât.
Pentru alte lucruri, ce nu se pot realiza prin ordonanțe și decrete, nu este nici vreme și nici putere.

În această privință, bairamul cel mare s-a petrecut în vasta migrație rusească - cu rezultatul știut: dezastru economic, mizerie generalizată, crima organizată și,

precum se vede, începutul războiului civil (Tramvaiele de la Cernăuți n-au mai fost vopsite de pe vremea administrației românești!).

S-au pornit copacii – spune tradiția – să-și caute împărat: măslinul, smochinul și vița nu au acceptat; fiecare avea destul de lucru cu roadele lor frumoase și bune; doar agrișul s-a învoit să fie mai mare peste toată pădurea; și așa s-au născut "Sovromlemn" și "Romsilva".

Oare nu s-ar putea găsi și alte forme de organizare și conducere a treburilor obștești în așa fel ca creatorii de valori - indiferent domeniul - să nu fie oprimați de cei care ar trebui să le deschidă drumul creației și să le asigure condiții optime pentru desfășurarea talentelor încredințate lor de Dumnezeu, întru bucuria și desfătarea tuturor?

Ba da. Ne-o spune Eminescu, Eminescu cel căruia azi i se face "dosar".

Iată - cu vorbele lui – ce-i de făcut: *„Munca și numai munca este izvorul libertății și al fericirii. Cei ce pretextează că bunurile morale și materiale se câștigă prin adunări electorale, prin discursuri de cafea și prin articole de gazetă sunt niște șarlatani care amăgesc poporul în interesul lor și spre risipa bunei stări.*

Organizația de azi a favorizat fuga de muncă, ea a ridicat elemente, care n-au nimic, în fruntea statului ca să trăiască și să se îmbogățească din averea lui și tot această organizație a făcut ca și alte clase să creadă că numai prin politică poți ajunge la așa ceva” (s. red.).

Căpitanul susține că pentru cea mai grea conducere - aceea a unei națiuni - trebuie o specializare, specializare grefată pe anumite însușiri.

Pentru a se crea această elită, Căpitanul a inițiat *Comisiile de Studiu* pentru organizarea Ministerelor. Dar și una pentru inventarierea avuției românești – subsol, sol, producție industrială, mână de lucru, capital – inclusiv pentru organizarea administrației.

Pentru primari și prefecți școlile urmau să pregătească, pentru fiecare județ, cel puțin 5 oameni care să poată fi prefecți și pentru fiecare comună câte 5 oameni care urmau să îndeplinească funcția de primar. Alegerea lor se făcea în funcție de capacitate (putere de a rezolva problemele) corectitudine, simțul onoarei, al gospodăriei, bună-cuviință, dragoste de oameni și de lucrurile țării, răbdare și tact, stăpânirea nervilor, sentimentul sacrificiului personal.

Această școală legionară, voiește – spunea Căpitanul - să repare greșeala de până acum: pentru a conduce un tramvai este nevoie de o școală - dar pentru a conduce o comună sau un județ nu-i nevoie de nici o pregătire?

Rezultatul: se vede cu ochiul liber în acest București care în decurs de 10 ani a avut 8 primari generali – toți o apă și un pământ.

Omul partidelor – spunea Căpitanul – desființează România. Când politicianul intră într-un partid prima întrebare pe care și-a pus-o a fost – „ce voi câștiga de aici”; „ce beneficiu voi trage” și în timp ce țara se dărâmă, politicienii câștigă.

Legionarul, când intră în Legiune, are un alt cod: Pentru mine nu vreau nimic; el se întreabă ce pot da, ce jertfă pot face eu pentru țara mea?” (Peste zeci de ani un președinte al Statelor Unite - de J. F. K. este vorba - relua aproape cuvânt cu cuvânt această formulă; pentru el Tâncăbești s-a numit Dallas!).

Legionarul spune: o mie de ani au pățimit strămoșii, și au murit cu gândul la această țară. O mie de ani au visat-o și așteptat-o.

Și azi, când Dumnezeu ne-a dat-o întreagă - în loc să cădem în genunchi în fața ei și să ne închinăm ca la o icoană- noi o furăm, o jupuim și lucrăm întru pieirea ei.

În fața ei legionarul nu se prezintă cu drepturi cetățenești ci cu datorii sacre: țelul politicianului este de a-și construi o avere -al nostru de a construi o patrie

înfloritoare și puternică și pentru ea vom face din fiecare român un erou, gata să lupte, gata de jertfă, gata de moarte - pentru că „cine știe să moară nu va fi niciodată rob” - îl citează Corneliu Codreanu pe Seneca.

Punct de vedere comun cu cel al unui celebru socio-politolog, Max Weber, care afirma că, „politica constă într-un efort tenace și energic ce necesită pasiune și intuiție. Este exact - lucru confirmat de întreaga experiență istorică - că nu s-ar fi atins niciodată posibilul dacă în lume nu s-ar fi atacat mereu și fără încetare imposibilul. Dar omul, care este capabil să facă un atare efort, trebuie să fie un șef - și nu doar un șef - ci un erou în sensul cel mai simplu al cuvântului”.

„Cel ce este convins - conchide Max Weber - că nu se va prăbuși dacă lumea - judecată din punctul lui de vedere - este prea stupidă sau prea meschină pentru a merita ceea ce pretinde el că-i oferă fiind capabil totuși să spună - precum Nae Ionescu -, „parcă ce”, acela este singurul cu această vocație!”

Spre deosebire de afirmațiile grandilocvente și găunoase ale conducătorilor din vremea ciopârțirii țării - gen „nici o brazdă de pământ” - în totală și jenantă contradicție cu faptele lor - nu s-au tras gloanțe decât în românii care se luptau pentru salvagardarea patriei - vorbele și faptele legionarilor au fost nedespărțite: s-au bătut în Spania pentru a împiedica invazia comunistă; au acceptat să lupte - sau să fie împușcați de ai lor - pe Frontul de Răsărit; s-au bătut în munții Ardeni - pentru că ei știau - ceea ce un președinte american a aflat doar peste vreo 40 de ani - că luptau contra “imperului răului” - în Ardeni, unde unul dintre ei - Ungureanu - , a nimicit 44 de tancuri inamice; s-au luptat în munții României deși ar fi putut să o tulească în cele patru puncte cardinale - precum ceilalți - comuniștii spre patria lor reală - URSS; evreii spre “ubi bene, ibi patria”; bogătanii în Elveția;

marea burghezie în Franța iar cei luți de picior în Statele Unite.

Ei au acceptat să lupte chiar atunci când totul părea pierdut. Și, în toate închisorile țării, ca și în lagărele Germaniei nazist, au demonstrat că, în Mișcarea Legionară, existau eroi.

Și iată-i, în *Balada anilor de închisoare*, descriși de unul care ar fi urmat să suporte 50 de ani de detenție:

„Întâiul și al doilea an, cu ardoare / Am fiert în tumult - ca șuvoiu-n în zăpoare / Al treilea: jarul și chinu' - așteptării; / Al patrulea: temeri și semnu'-ntrebării / Al cincilea: gol de iluzii pierdute / Al șaselea: culme de mari disperări / Al șaptelea: zbateri în mlaștini stătute / Al optelea: calme, adânci împăcări / Și anii crescură: și nouă, și zece / Odată cu liniștea- cremene rece. / Pe drum de restrîște, alți trei mai trecură: / Găseam apă vie și mană'n scriptură / Când patrusprezece pe frunți ne-au apus, / Vegheam împreună cu Domnul Iisus. / La șaptesprezece scoteam surâzând / Adânci înțelesuri, cu ciuturi de gând. / Și douăzeci vii, ne-au găsit sub ruină, / În candela rănii, cu flori de lumină, / Cu morții în jur, strălucind în halou, / În suflet cu vrerile omului nou. // O! Doamne ce raze de verzi primăveri / Ne-or unge pe frunte cu mirt de învieri?”

Poetul se mai află printre noi: este Constantin Aurel Drăgășan.

Permiteți-mi o remarcă: săptămănal, cu o voce sepulcrală, Radiodifuziunea Română ne dă mostre din „marea poezie universală”.

Niciodată nu am auzit citindu-se din versurile poetilor care, în închisorile țării, au scris cronică acestor ani cumpliți. În schimb, dl. Titus Văjeu, redactorul acestei emisiuni, ne tulbură liniștea cu poezia lui Aragon - cântărețul NKVD-ului!

Niciunul dintre avertismentele Căpitanului nu a fost invalidat de realitățile vremii lui nici, de întâmplările ulterioare; nici atunci când - în *Cărticica șefului de cuib* -

ne învăța că trebuie să luptăm din toate puterile împotriva comunismului pentru că, triumful acestuia, ar însemna: „desființarea Monarhiei - despre care Corneliu Codreanu afirma că, în istorie, s-au văzut monarhi buni, foarte buni, slabi sau răi; n-au fost toți buni – dar Monarhia a fost totdeauna bună; înseamnă desființarea bisericii, desființarea familiei, desființarea proprietății individuale și desființarea libertății”. Înseamnă - afirma el- depozedarea noastră de ceea ce formează patrimoniul moral al omenirii ca și depozedarea de orice bunuri materiale în favoarea profiturilor din umbră ai comunismului.

Nici cel care-l privea pe Nicolae Titulescu, când îl definea: „este un talent, este mai puțin o inteligență și aproape deloc o înțelepciune” – și care, datorită acestor deficiențe, a contribuit la climatul de violență din anii '30 ca și la politica greșită a României.

Nici cel care demonstra că, în mișcarea comunistă, se aflau toți inamicii României, care vor aplauda *Pactul Ribbentrop-Molotov*, care au batjocorit armata română, obligată - prin acest pact - să asiste neputincioasă la distrugerea țării, pact ce nu ar fi fost posibil dacă se accepta propunerea Germaniei - din 1936 - care dorea să ne garanteze, atât granițele apusene, cât și cele din Est, cu o singură condiție: să nu permitem, niciodată, trupelor sovietice să treacă prin țara noastră.

Iar astăzi se știe că Germania era informată, în acea vreme, că, URSS, pregătea un atac împotriva ei; această informație spulberă o altă minciună a secolului: că, URSS, „bastionul păcii” a dus „un război drept” de apărare.

La procesul din 1938, martorul Iuliu Maniu afirmă: „am constatat că suntem adversari pe această chestiune și m-am silit să conving că singura politică corespunzătoare intereselor României este aceea îndreptată către Franța, Anglia, și marile democrații occidentale. Domnia sa a contrazis”.

Și încă odată, Căpitanul a avut dreptate!

A apărut – nu de mult - în Editura A// convorbirea lui Adrian Niculescu cu Emil Ghilezan –fruntaș PNȚ-, unul dintre cei 33 de deputați admiși de comuniști, în Parlament, după alegerile frauduroase din 1946.

Din capitolul asupra lui Iuliu Maniu aflăm lipsa de temei a speranțelor sale că anglo-americanii vor ajuta România în timp ce țara noastră - precum și toate celelalte din centru și estul Europei - era cedată Uniunii Sovietice.

Iar, când, după ce, în decembrie 1945, are loc conferința miniștrilor de Externe la Moscova (Anglia, SUA, și URSS), și acești miniștri vin și în România, Iuliu Maniu i-a întrebat: „Spuneți-mi dacă aveți o înțelegere secretă - dacă ne-ați vândut- pentru ca, atunci, să încercăm să ne înțelegem cu rușii”. La care Churchill – căruia i s-a cerut avizul - a răspuns: „nu suntem obligați să-i spunem nimic” – pentru ca, pe alt raport, să semneze această remarcă inacceptabilă: „să ne mai lase-n pace acest bătrân nebun”.

Iar atunci când suferea, în temnițele lui Teohari Georgescu și Nicolski, „marile democrații” nu au ridicat un deget pentru apărarea lui!

Poate – veți spune –, făceau asta pentru că noi le-am declarat război. Dar Polonia? Soarta ei a fost mai tragică. A fost abandonată atacului german pentru care nu era pregătită. Și, în afară de vorbe, nu i s-a dat nici un ajutor. A fost invadată de sovietici și, astfel, a dispărut de pe harta Europei. Elita militară i-a fost ucisă la Katyn și, apoi, s-a „bucurat” de ocupația muscălească la fel ca și noi.

Dar, există în testamentul politic al Căpitanului – și toată opera lui este un testament- o altă dovadă a intuiției lui: evaluarea corectă a lumii în care trăim: “statul bazat pe vechea ideologie a revoluției franceze se ruinează”.

Statul nou presupune –în primul rând- un tip nou de om.

Un stat nou cu oameni cu păcate vechi nu se poate concepe”.

Recent, în colecția „istoria imediată”, a unei edituri franceze, a apărut lucrarea: „*Les segneurs du crime*” („*Seniorii crimei*”), lucrare coordonată de un prof. univ. din Elveția și realizată cu ajutorul unui grup de lucru ce a avut acces la o serie de anchete - încă nepublicate - ale Națiunilor Unite. În expunerea de motive citim următoarele: „Globalizarea piețelor financiare slăbește statul de drept, suveranitatea sa, capacitatea de ripostă și ele nu pot fi suplinite decât printr-o mare înnoire sufletească, o mare revoluție sufletească a întregului popor. Adică, o împotrivire față de direcția spirituală de azi și o ofensivă categorică împotriva acestor orientări (nu credem că autorii au copiat punctual 69 din „*Cărticica șefului de cuib*” apărută în 1933. Probabil că este doar o coincidență!).”

Se știe - din lucrarea lui Ernest Bloch, apărută în 1954: *Der Prinzip Hoffnung* - că umanitatea nu-și pune decât probleme pe care le poate rezolva; dar, dacă, în momentul crucial al soluționării lor, nu întâlnește decât o generație mediocră - precum cea aflată în treabă azi în România -, această soluție va rămâne doar posibilă.

Este o nerozie să crezi că tot ceea ce este posibil va deveni realitate

Fiecare efect are cauza sa, dar nu fiecare cauză își produce efectele.

România s-a întâlnit cu o generație de excepție într-un moment crucial: când, după Unire, ar fi trebuit construită țara, destinată, celui, pe care, George Brătianu, îl numea, o enigmă și un miracol, poporul român!

Dar, „seniorii crimei” au decis asasinarea acestei generații. Păcatele lor le plătim noi azi: pentru că părinții mănâncă aguridă și se sterpezesc dinții copiilor!

În ce privește România - știi Căpitane - aș fi continuat eu darea de seamă - s-a încetățenit - în ultimii 50 de ani - sistemul botezării, rebotezării și rerebotezării - nu numai al oamenilor - ca să li se șteargă numele și să nu mai știi

despre cine-i vorba - dar și al întreprinderilor, acțiunilor etc.

Furtul se cheamă acum „credit neperformant” dacă intră în buzunarul unui multimilionar; bacșișul a fost botezat „comision” și este legal dacă îl încasează un politician cu funcție de la vicepremier în sus; „nepotismul” se cheamă „ridicare de cadre tinere” iar jecmânirea populației înseamnă „eliminarea subvenției încrucișate”.

Și pentru ca toate acestea să meargă, s-au înființat oficii, avab-uri, comisii, comitete, regii, consilii, fps-uri, și alte aga-le care-și stabilesc salarii, prime, onorarii și diurne pe măsura jecmânirii pe care o ocrotesc - luând drept bază lăcomia personală.

S-a creat - ai fi spus Căpitane- o haină nouă, luxoasă și scumpă, care nu va fi de nici un folos pentru că îmbracă un trup istovit, distrus de cangrene morale și fizice.

Azi, ca și atunci, „biata masă a poporului român aleargă de la partid la partid, de la o promisiune la altă promisiune, întorcându-se înșelat și amărât” - spunea Corneliu Codreanu - completat de Nae Ionescu, care afirma că: „un program (adică suma promisiunilor) este un instrument de propagandă. Spui oamenilor ce ai de gând să faci că doar, doar le-oi câștiga adeziunile. Eu, însă, știu, că n-am văzut încă Guvern care să se țină de un program anunțat în opoziție și mai știu că azi nu mai există nici o deosebire programatică între diferitele partide politice (*Cuvântul* din februarie 1938)”.

Și, la fel ca în anii treizeci, spectacolul luptelor politice este dezgustător, iar activitatea Parlamentului lamentabilă: „singurul lor mobil sufletesc adevărat - spunea Căpitanul - este interesul personal, pe deasupra, oricăror dureri ale țării și oricăror interese ale neamului”.

S-a schimbat totuși ceva: dat fiind că „Înalta Curte” nu mai este nici la Istanbul, nici la Paris - de unde, pe vremuri, culegea Partidul Liberal ordinul de lichidare a Mișcării Legionare - și nici la Moscova unde 50 de ani s-a

stabilit soarta țării; acum jalbele se duc la Washington sau se înmânează senatorilor americani, care, fiind ceea ce sunt, nu-s preocupați de destinul țării ci mai ales de viitorul posturilor – sau se adresează FMI sau BM lovind astfel în interesele economiei și așa deosebit de bicisnice.

Rezultatul: în timp ce Rusiei i se acordă bani cu nemiluita care, în bună parte, se spulberă în conturile mafiilor, România primește, cu țârâita, un soi de pomană care – zice-se – ar trebui să-i atragă pe investitori; se știe că în zece ani sau investit în România tot atâția dolari cât într-un semestru în Polonia.

Și că, prin anii '90, se acceptau întreprinderi mixte în care aportul străin era de 27 de dolari – adică costul a zece bilete de metrou la New York.

Afaceri scandaloase vor îngrozi lumea – ne avertiza Căpitanul. Corupția se va întinde în viața publică a țării ca o plagă - de la cel mai mic slujbaș și până la miniștri.

Se vor vinde oricui: oricine va avea bani va putea cumpăra acești monștri și, prin ei, țara întreagă.

Ce am mai putea cita din învățăturile lui?

Dar, nici un cuvânt nu este de prisos: nici deficiența drumului spre excelență – „să taci, să ascuți, să înveți, să exersezi, să-i înveți pe alții pentru că așa te perfecționezi tu” - ; nici sfatul dat legionarilor ca să treacă cu vederea greșelile altuia pentru că nu-i nici o glorie să le vezi întotdeauna; în lupta electorală să se poarte cu omenie și înțelepciune; iar de vor întâlni oameni înfiți într-o credință, nu-i zdruncinați în credința lor încercând să-i câștigați pentru a noastră – căci îi veți pune într-un greu impas sufletesc” și nici constatarea că ne ocupăm „cu lupta dintre noi și alți oameni și nu cu lupta dintre poruncile Duhului Sfânt și poftele firii noastre pământești. Toți oamenii mari ai lumii de ieri și de azi – Napoleon, Mussolini, Hitler – etc. sunt preocupați mai mult de aceste elemente. Mișcarea Legionară face excepție – ea se ocupă - dar insuficient – de biruința creștină în om pentru mântuirea lui”.

„Pentru toate acestea, susținea Căpitanul - în Însemnările de la Jilava, în ultimul lui an de viață -, este nevoie de o elită preoțească care să fi păstrat focul sacru al vechilor creștini și de o școală de mare înălțime și moralitate creștină”.

Nevoi mereu actuale și încă departe de a fi împlinite.

Și, încă, nu se înțelege deplin mesajul major al Mișcării Legionare și al Căpitanului. Mișcarea Legionară nu se întemeiază nici doar de principiul autorității și nici doar pe cel al libertății. Ci are temeliile înfipte în cel al dragostei.

Dragostea este împăcarea între cele două principii: autoritatea și libertatea. Dragostea se află la mijloc - între ele și deasupra lor – cuprinzându-le pe amândouă în tot ceea ce au ele mai bun și înlăturând conflictele dintre ele.

Dragostea nu poate aduce nici tiranie, nici împilare, nici nedreptate, nici răbufnire socială.

Dragostea este cheia păcii pe care Mântuitorul a aruncat-o tuturor neamurilor din lume.

Toate celelalte își au rădăcina în dragoste: și credința, și munca, și ordinea și disciplina.

Doamnelor și Domnilor,

În biblioteca tatălui meu exista un platou – păstrat și purtat de ai lui dealungul peregrinărilor ce l-au adus din Macedonia în România. Pe el erau înscrise cele patru virtuți și în mijloc, gravată în aur alb, o frază ce ar fi putut fi axa întregului.

Acestea sunt – spunea tata – cele mai importante lucruri pe care le-ai putea avea:

- Cinstea – prima valoare ce nu poate fi prețuită decât atunci când pierzi enorm folosind-o; ea strălucește precum soarele;

- Curajul, care e însoțit – adesea – mai mult decât celelalte – de lacrimi;

- *Sacrificiul – atât de greu de înțeles: de ce să te sacrifici? Nu-i asta o caracteristică a martirilor? Sau este important pentru că-i atât de rară?*

- *Răbdarea – care mă lăsa perplex: era un lucru atât de straniu și deloc atrăgătoare pentru un copil.*

Dar toate acestea îmi erau totuși mai clare în comparație cu fraza încrustată în aur alb din mijlocul platoului. Era un citat de Beneintendi: „ne-am putea imagina ceva mai frumos decât priveliștea unei țări perfect drepte, bucurându-se de această perfectă dreptate”?

Azi mi-o pot imagina: este cea pe care i-o cere Moșa Căpitanului: „o țară frumoasă ca un soare și puternică și ascultătoare de Dumnezeu” – și, care, evident, va fi o țară perfect dreaptă!

Și care nu se poate construi cu vorbe ci cu împlinirea îndemnului trimis de Căpitan – din prima lui închisoare – mai actual azi ca niciodată;

- „ori o apucăm la deal – pe calea energiei, a bărbăției, a cinstei și credinței nețărnumite într-un ideal și într-un Dumnezeu;

- sau la vale pe călea moliciunii, a decăderii morale și al pierzării noastre ca neam” – cale pe care, din nefericire, ne aflăm de peste 60 de ani.

Numai atunci când fiecare Român va ajunge să-și facă datoria fără ca să-l vadă cineva, numai atunci vom fi mântuiți !

Doru MIHAIL

CORNELIU ZELEA CODREANU – MODEL ȘI ICOANĂ

Îngăduiți-mi să vă mărturisesc, de la bun început, că invitația de a lua cuvântul la această aniversare și în fața domniilor voastre constituie pentru mine cea mai mare onoare care mi s-a făcut vreodată...

Onorată asistență, doamnelor și domnilor,

Simion Ghinea, ilustrul dumneavoastră camarad, scria undeva, după 1990, că eu aș fi afirmat despre Mișcarea Legionară că este, pentru perioada interbelică, isprava cea mai de seamă a poporului român. L-am făcut atent atunci pe bădia Simion că m-a citat greșit, chiar dacă greșeala era de înțeles în măsura în care trecuseră ani buni și mulți de când eu, la capătul unor lungi discuții de catehizare, care mi-au deschis mintea și inima către adevăratele idei și fapte legionare, am concluzionat – și cele spuse atunci, în urmă cu vreo douăzeci și cinci de ani, le întăresc repetându-le acum în fața domniilor voastre și în fața oricui, anume că mișcarea legionară reprezintă isprava cea mai de seamă a neamului românesc în secolul ce se va încheia mâine-poimâine. În întreg secolul XX!

Fac această declarație nu din elan festiv, sărbătoresc, așa cum se întâmplă la orice aniversare centenară, ci convins că pronunț astfel rezultatul unui calcul lucid și exact, că rostesc astfel adevărul adevărat.

Mă consider, onorată adunare, un om fericit, un român fericit că norocul și bunul Dumnezeu m-au ajutat să ajung, să ating acest adevăr, cu atât mai mult cu cât am ajuns la el pornind de la zero, adică de la ce știa pe la mijlocul anilor '60 despre legionari orice UTC-ist fruntaș la învățătură. Dar, e drept, mai știam ceva sau, mai exact

spus, din lectura manualelor de istorie simțeam că, în plus de prea puținul ce ni se spunea despre legionari în publicațiile oficiale, intenția morțișă a oficialităților era să nu se spună nimic despre legionari, să facă în așa fel ca legionarii să fie uitați, să nu li se mai pomenească numele nici măcar pentru a fi înjurați, ponegriți sau blestemați.

Norocul meu a fost să întâlnesc, pe rând, scoțându-mi-i Dumnezeu în cale, oameni care, după ani nesfârșiți de suferințe și cazne, mi-au mărturisit credința lor în ideile Mișcării Legionare, mi-au povestit adevărul despre faptele legionarilor și, mai presus de toate, mi-au prezentat în câteva din liniile definitorii personalitatea nemaipomenită a lui Corneliu Zelea Codreanu. Deseori, ascultându-i, și îi pomenesc în ordinea cronologică a întâlnirii cu ei, ascultându-i pe dr. Dulea (azi aflat în Germania), pe Petre Țuțea, pe Simion Ghinea, pe Grigore Malcasian, pe părintele Boldeanu, pe Dumitru Bacu, pe Demonstene Nacu, pe Marcel Petrișor, pe Ilie Stângă, pe Ionel Pangrați, pe nenea Carataș, pe dr. Șerban Milcoveanu, pe Mircea Nicolau și atâția alții, de foarte multe ori nu-mi venea a crede ce auzeam și ce pricepeam despre noutatea ca prospețime, autenticitate și profunzime ce au adus-o legionarii în planul existenței, al comportamentului moral, spiritual.

Vor spune alții, mai bine decât mine, în ce constă propriu-zis valoarea morală a *modelului legionar*. Ființa umană, care este conștient angajată într-un proces de edificare a sinelui propriu, nu mă îndoiesc că va recunoaște în fenomenul legionar unul dintre momentele cele mai pasionante ale acestei lupte de autodepășire, de care depinde însăși mântuirea, salvarea speței umane. Noi, românii, prin Mișcarea legionară, prin personalitatea și destinul lui Corneliu Zelea Codreanu, al camarazilor săi, prin felul cum aceștia și-au asumat acest destin, am oferit omenirii – repet, omenirii i-am oferit o ipoteză, o variantă de comportament mântuitor, salvator! Un model uman cu

nimic mai prejos decât altele. Dimpotrivă, aş putea spune... Și oricât s-ar strădui alții, concentrând în acest scop resurse materiale nelimitate, oricât s-ar da de ceasul morții pentru ca destinul exemplar al lui Corneliu Zelea Codreanu, personalitate sa, chipul său, să rămână ascuns conștiinței publice românești și planetare, este evident, slavă Domnului!, că nu vor reuși! Nici să-l ascundă, nici să-l denatureze ori să-l scufunde în uitare!

De m-aș pricepe, aş insista asupra acestui chip deopotrivă bărbătesc și diafan al Căpitanului! Au făcut-o alții mai bine decât mine! Eu n-am să insist decât asupra unei anumite perspective.

După o definiție dată de vechii indieni, omul este singura ființă care *știe că va muri!* Conștiința morții, a morții ca mister și ca fatalitate atât de greu de înțeles de mintea omenească, a fost însă întăritoare pentru om. Conștiința morții a fost generatoare propriu-zis de istorie, de umanitate. De aceea, fiecare religie și fiecare sistem filosofic și-a dobândit o anumită valoare și prestigiul de care s-a bucurat, în primul rând prin răspunsurile date la întrebările tulburătoare pe care le ridică perspectiva implacabilă a morții. Prin Iisus Hristos, creștinismul a dat morții interpretarea care pune în valoare cel mai bine virtuțile vieții, ale norocului de a te naște, noroc care este atât de mare că nu poți să-ți trăiești viața fără a-i mulțumi întruna lui Dumnezeu, adică să-ți dedici viața nu drepturilor – drepturile sunt pentru nevolnici și handicapați, ci să-ți dedici viața îndatoririlor cu care te încarcă condiția de om. Cum spunea și Petre Țuțea, înainte de '89, unui ziarist elvețian: „Eu sunt român, eu n-am drepturi. Noi, românii, avem numai datorii!” Adică eu, ca român, știu că trebuie să plătesc pentru șansa extraordinară care mi s-a oferit, de a mă naște și de a fi om! Prima îndatorire fiind tocmai aceasta: să fii om!

Mulți au găsit asemănări între Iisus și Socrate, mai ales în felul cum și-au acceptat amândoi moartea, în felul

cum au încărcat-o de semnificații prin care ulterior, după moartea Lor, viața oamenilor, trăitori în cunoștință de cum a murit Socrate, de cum a murit și înviat Iisus, viața oamenilor a devenit alta! Viața oamenilor pe pământ a căpătat valori și virtuți sporite, înnoitoare. Mântuitoare!

Cred că avem dreptul, avem motive suficiente pentru ca un alt mare text al umanității, un text românesc, să-l adăugăm ca un model de comportament în fața morții întrucâtva similar celui cristic și socratic. Ciobănașul mioritic, dacă veți citi evangheliile cu gândul la el, veți vedea că are ceva, ceva esențial, din atitudinea lui Iisus Hristos, când Acesta înțelege mai devreme ca toți ceilalți că I se pregătește moartea... Și Socrate, și Iisus, în fața morții, sunt foarte mioritici...

Sunt convins că nu mă înșel și nici nu comit o blasfemie mărturisindu-vă că atunci când am aflat, în anumite detalii, cum Corneliu Zelea Codreanu a refuzat să părăsească România, în iarna lui 1938, tocmai pentru că știa ce i se pregătește lui și camarazilor săi, când am luat cunoștință de tot ce a urmat, ca gesturi și cuvinte rostite ale Căpitanului, pe parcursul întregului an 1938, până în nopatea cea mai cumplită a sfântului Andrei, în mintea mea moartea celui de la a cărui naștere se vor împlini mâine (simpozionul s-a desfășurat duminică, 12/09. 1999; n. red. de carte) o sută de ani, moartea Căpitanului dumneavoastră s-a inseriat în mintea mea celorlalte trei, amintite mai sus, a lui Iisus, a lui Socrate, a ciobănașului vrâncean.

De altfel, întreaga Mișcare Legionară poate fi cel mai bine înțeleasă în ceea ce ea înseamnă și mai ales va însemna în istoria morală, spirituală a omenirii, dacă o vom judeca după criteriile după care spuneam că deseori apreciem valoarea unei religii, a unei filosofii: *problema morții*. Ține de această valoare a modelului legionar adevărata semnificație pe care a avut-o la legionari expresia *echipele morții*. Echipele acestea ale morții, de

care vorbesc atâtea adversarii și contestatorii legionarilor, nu erau grupări de tineri fanatizați pomiți să și-i dea morții pe adversari, ci erau tineri, cei mai mulți falnici și cu înalte titluri academice, care știau că-și riscă viața, că autoritățile corupte ale statului și, în general, adversarii lor le pregătesc moartea, o moarte pe care legionarii n-au prețuit s-o accepte, dacă acesta era prețul ce trebuia plătit pentru o viață trăită în demnitate. Neputând accepta o viață fără demnitate, legionarii știau bine că va trebui să se pregătească pentru moarte! Și au făcut-o, au acceptat perspectiva morții violente, care să le curme viața în anii ei cei mai frumoși, au fost în stare de acest sacrificiu suprem, în cea mai autentică tradiție românească, dăică și romană în aceeași măsură.

Onorată asistență,

Îngăduiți-mi să ies puțin din ordinea așteptată a ideilor și să fac o paranteză, introducând în discuție o țară și un popor, Japonia și mândrii ei locuitori. Peste sute și mii de ani de istorie, nu e greu să ne dăm seama că puține vor mai rămâne din ceea ce înseamnă pentru noi, cei de azi, o țară ca Japonia. Dacă ar fi să rămână, în memoria umanității, un singur lucru, cel mai definitoriu, cu privire la Japonia și la japonezi, cred că lucrul acela ar fi, ar putea fi conceptul, modelul eroic, uman, bine cunoscut sub numele *kamikadze*. Cine n-a admirat, cutremurat, comportamentul tipic *kamikadze*-ului? Dați-mi voie să vă propun o comparație și să-i pun alături de *kamikadze* pe nicadorii dumneavoastră, ai noștri! Dați-mi voie să uit cum i-a chemat pe fiecare nicador, și să-i privim pe nicadori sub aspectul categorial, ca model de comportament uman, eroic! Să-l ridicăm în plan metafizic și să-i coteplăm ca *nomen*, ca model, ca arhetip. Nu-i așa că, pe aceeași linie de eroism a *kamikadze*-ului, nicadorul face un pas mai departe, imaginând și atingând cote ale dăruirii de sine,

ale eroismului, necunoscute până atunci în istoria lumii? Și, *nota bene*, când spun *nicador* nu-i am în vedere numai pe cei din decembrie 1933, ci și pe nicadorii din tragicul noiembrie 1938, din însângeraatul septembrie 1939, din ianuarie 1941 ș.a.m.d.

N-am să mă apuc să vă fac domniilor voastre demonstrația adevărului afirmat despre apartenența nicadorului și a kamikadze-ului la aceeași ierarhie de valori, a eroismului total, absolut. Dumneavoastră nu aveți nevoie de asemenea demonstrație căci nu vă spun propriu-zis nici o noutate. Se vor găsi însă inși care să se scandalizeze de „absurditatea” comparației între nicadori și kamikadze. Îmi rezerv pentru acel moment, al confruntării cu contestația cutremurată de o tâmpă indignare, plăcerea și obligația de a detalia temeiurile afirmației mele. Până atunci, dați-mi voie să bag de seamă că modelul kamikadze și-a găsit imitatori în afara Japoniei. Dar nicadori, în afara Mișcării Legionare, nu știu dacă s-au mai ivit!... Au avut, cei drept, precursori, la daci, la romani, un Mucius Scaevola, de exemplu.

În esență ce vreau să spun?

Că încă nici noi nu am înțeles în toate detaliile și în toată grozăvenia lui complexitate și dimensiunea fenomenului legionar, implicit a personalității lui Corneliu Zelea Codreanu. Este un lucru cert, din ce în ce mai vizibil și cu ochiul liber, adică fără cercetări amănunțite, de bibliotecă, de arhivă, că Mișcarea Legionară și al ei mândru Căpitan reprezintă un moment de maximă afirmare nu numai a românismului, când s-a făurit astfel un model de comportament moral și politic fără pereche în istoria modernă a neamului românesc, ci constituie, sub *specie aeternitatis*, o ipoteză eroică, exemplară și dramatică, tragică chiar, a Omului, scris cu majusculă, a Omului căutător al adevărului, al binelui, al dreptății, al demnității sale, de creatură făcută după chipul și asemănarea Domnului Atoatecreator. Căci, a nu te lăsa

ajocorit în demnitatea ta de om înseamnă să aperi de joc chipul lui Dumnezeu Tatăl. Și conflictul, în cele din urmă sângeros, dintre tânărul Corneliu Zelea Codreanu și autoritatea publică s-a născut din sentimentul autentic al onoarei și demnității, ultragiată în chip sistematic de niște brute lipsite de orice acces la ideea de onoare și de demnitate a ființei umane.

Cu alte cuvinte, noi sărbătorim astăzi centenarul unui om născut nu doar pentru mântuirea poporului său, ci aparținând istoriei omului, istoriei omenirii. Aparținând istoriei Omului creștin!

Afirmând că suntem încă departe de a fi valorificat moștenirea legionară, de a fi înțeles dimensiunile istorice, planetar istorice ale nașterii la 13 septembrie 1899 a lui Corneliu Zelea Codreanu, nu pot să nu remarc că poporul român a avut atunci, în anii '30, capacitatea de a simți, de a intui valoarea excepțională a modelului legionar, a personalității lui Corneliu Zelea Codreanu. Popoarele, ca și copiii, au capacitatea de a admira, de a prețui, de a iubi chiar, și fără să înțeleagă! Poporul român a avut norocul ca din sânul său să se nască un om ca Corneliu Zelea Codreanu, a avut norocul să dea naștere unor oameni, nu puțini la număr, cum au fost cei care i s-au alăturat lui Corneliu Zelea Codreanu... Minunea cea mai mare nu e că s-au născut astfel de oameni, ci faptul că astfel de oameni au trezit prețuirea și stima și dragostea celor mulți, pe scurt, a poporului, a neamului românesc. Deseori popoarele nu sunt la înălțimea norocului ca din sânul lor să se nască personalități cu totul excepționale. Cei vechi se mângâiau consemnând în aforisme această jenantă și paradoxală împrejurare, zicând: „nimenui nu este profet în țara sa.”

A fost Corneliu Zelea Codreanu un profet? A fost chiar mai mult. Ducându-l pe dr. Corneliu Dida la Petre Țuțea, să se cunoască și să se bucure unul de celălalt, Corneliu Dida l-a întrebat fără prea multă introducere: „Domnule

profesor, în esență, cine a fost Corneliu Zelea Codreanu?" și Petre Țuțea i-a răspuns: „*Corneliu Zelea Codreanu a fost cel mai mare pedagog al neamului românesc!*”

Nu e lucru obișnuit să se nască oameni precum Corneliu Zelea Codreanu. Multe popoare apar în istorie, cresc, descresc și dispar fără să aibă norocul de a zămisi asemenea exemplare umane cu adevărat unice! Poporul român i s-a oferit șansa de a-l odrăsli pe Corneliu Zelea Codreanu.

Poporul român a mai avut și norocul ca în jurul Căpitanului să se nască și să se adune sute și mii de alți eroi, idealști visători la demnitatea neamului, a omului în general.

Trebuie spus, trebuie subliniat apăsător că poporul român a fost la înălțimea acestui noroc. A simțit, chiar dacă nu va fi priceput întru totul, că Domnul l-a ales, i-a dat niște feciori fără pereche în lume. Și i-a iubit! V-a iubit și vă iubește mai departe poporul român, onorată asistența legionară!

Va trebui să adunăm cu grijă și dovezile acestei aderențe populare excepționale pe care românii au avut-o la un program de radicală înnoire morală, spirituală. Ar fi fost în firea lucrurilor, în firea păcătoasă a lucrurilor, a lumii, ca mai degrabă să nu se producă această aderență! Dar cât de tristă ar fi fost aniversarea centenarului de azi dacă am fi avut de consemnat numai caracterul excepțional al personalității lui Corneliu Zelea Codreanu, evitând, jenați, să consemnăm reacția publicului românesc.

Tocmai această reacție a mulțimii, a electoratului român i-a grăbit, i-a pricinuit moartea. Dacă Corneliu Zelea Codreanu ar fi fost o *vox clamantis in deserto*, bunăoară, dacă i-ar fi lipsit, la alegerile din '37, sprijinul electoral masiv pe care l-a avut, atunci Corneliu Zelea Codreanu ar fi trăit până la adânci bătrâneți, căci, de unul singur, n-ar fi deranjat pe nimeni!

Corneliu Zelea Codreanu a fost condamnat la moarte pentru că prea s-au găsit mulți în țara asta care să-l iubească și să-l urmeze!

O dovadă în sensul celor de mai sus ne-o aduce filologia, care, studiind onomastica românească, va constata cu ușurință că dacă lui Corneliu Zelea Codreanu i s-a dat numele *Corneliu* este pentru că s-a născut în ziua de 13 septembrie, ziua centurionului roman Corneliu. Puțini copii români primiseră la botez acest nume înainte de apariția în conștiința publică a Mișcării Legionare și îndeosebi a figurii Căpitanului. De la un moment dat, anumit, ușor de precizat, sunt tot mai mulți românii care își botează copiii cu numele *Corneliu*, mărturisind astfel nădejdea că feciorul lor îi va semăna cât de cât Căpitanului, devenit lider național al speranțelor de mai bine pentru neamul românesc. Când amintirea și pomenirea Căpitanului a fost interzisă cu maximă severitate, sub cele mai aspre pedepse, românii le-a rămas să-și arate măcar în acest fel că pentru ei Corneliu Zelea Codreanu este și rămâne model și icoană! Și numele Corneliu îl vom găsi cel mai mult la cei născuți după moartea lui Corneliu Zelea Codreanu și mai ales după 1944.

Ca naționalist, constat cu satisfacție că există asemenea dovezi, ale unei adevărate adeziuni care, la rândul ei, dovedește că norocul de a fi născut printre noi, printre români, un exemplar uman a cărui valoare, iată, se impune azi tot mai vizibil și mai convingător, acest noroc nu este chiar o întâmplare, ca la loterie, ci ivirea lui Corneliu Zelea Codreanu, ca și apariția Mișcării Legionare, este nu numai semnul grației divine, ci și consecința unei dezvoltări istorice, putând ușor stabili o consonanță, o concordanță între Mișcarea Legionară și sensul devenirii noastre istorice.

Această intimă continuitate prin legionari până în zilele noastre a tot ce a fost mai prețios în istoria neamului

românesc au exprimat-o, au sesizat-o cel mai bine înșiși dușmanii dumneavoastră, dușmanii legionarilor și ai neamului românesc, căci, nu-i așa, *gura păcătosului, din când în când, adevăr grăiește...*

În urmă cu exact zece ani, când am comemorat cu toții centenarul trecerii în neființă a lui Mihai Eminescu, la „Europa Liberă” și-n alte locuri de propovăduire a adevărului și numai a adevărului, s-a spus că *Mihai Eminescu, la urma urmelor, a fost legionar*. Este perfect adevărat! Eminescu a fost legionar! Legionar n-a fost numai Corneliu Zelea Codreanu, legionari n-au fost numai legionarii, ci legionari au fost și Mihai Eminescu, Nicolae Bălcescu, Avram Iancu, Tudor Vladimirescu, Grigore Ghica Vodă și Constantin Brâncoveanu; Mihai Viteazu, Ștefan cel Mare și Vlad Țepeș și mulți, mulți alții. Pe toți îi sărbătorim astăzi și nu avem cum să nu-i pomenim și pe ei, odată cu camaradul lor Corneliu Zelea Codreanu. Dumnezeu să-i odihnească pe toți acești camarazi ai noștri!

Ion COJA

Centenar:

CORNELIU ZELEA CODREANU

Corneliu Zelea Codreanu s-a născut acum o sută de ani la Huși, pe ziua de 13 septembrie, când în calendarul creștin se sărbătorește ziua Sfântului mucenic Corneliu Sutașul. Tatăl, profesorul Ion Zelea Codreanu, naționalist înfocat, a fost ales de mai multe ori deputat în parlament. Au fost în familie șapte copii – cinci băieți și două fete – crescuți în cea mai curată educație și tradiție românească.

Când profesorii Nicolae Iorga și A. C. Cuza au înființat *Partidul Național Democrat*, prof. Ion Zelea Codreanu și prof. Șumuleanu au fost aleși ca vice-președinți ai acestui partid, iar prof. Nicolae Iorga a fost de nenumărate ori găzduit în casa prof. Codreanu, în grădina și la via lui din Huși, unde a ținut de mai multe ori pe genunchi pe copilul Corneliu. Într-o fotografie de familie, apare Iorga, Corneliu Codreanu, copil, și prof. Ion Zelea Codreanu în costum național.

Când, la 15 august 1916, în noaptea de Sfânta Maria, toate clopotele de la Huși au început să bată, tânărul Corneliu, trezit din somn, își dă seama că trăiește un mare moment istoric. Iată cum îl descrie el: „Am înțeles că s-a decretat mobilizarea și că în acel moment armata română a trecut munții. Cuprins de emoție îmi tremura trupul. Peste trei zile am plecat de acasă după tatăl meu, împins de dorul de a fi și eu printre luptătorii de pe front... Nenorocul meu a fost mare, deoarece neavând decât 17 ani, comandantul regimentului a refuzat să mă primească voluntar.”

După un an a intrat în școala militară de infanterie de la Botoșani, dar când a absolvit-o și ajunsese ofițer, războiul se terminase.

Studiile militare le-a făcut la Liceul Militar de la Mănăstirea Dealul.

În timpul războiului, în Rusia a izbucnit revoluția bolșevică, iar, după terminarea războiului, aceasta urmărea să se extindă atât în țările limitrofe, cât și în Europa Centrală și peste tot în lume, pentru utopicul plan al unei revoluții mondiale.

Codreanu, având de acum și o pregătire militară, a adunat în pădurea Dobrina, de lângă Huși, un grup de tineri, elevi de liceu, cu care a hotărât că dacă armata bolșevică va trece Nistrul și apoi Prutul, ei să se retragă în păduri – ca strămoșii pe vremuri – și de acolo să ducă o luptă de rezistență românească.

De la „naiva” acțiune din pădurea Dobrina până la sfârșitul vieții, Corneliu Zelea Codreanu a rămas un puternic adversar al comunismului, pe care îl considera cel mai mare rău pentru țara românească. Previziunea sa clară a fost dovedită de evenimentele care au urmat.

Când Nicolae Titulescu – în calitate de ministru de Externe – avansase, în ideea încheierii unui tratat cu Rusia Sovietică, în care se prevedea, ca în cazul unui conflict armat între Germania și Rusia, România să acorde trecere trupelor rusești prin teritoriul ei, Corneliu Zelea Codreanu avertiza: „De vor intra trupele Rusești pe la noi și vor ieși învingătoare, în numele Diavolului, cine poate să creadă, unde este mintea care să susțină, că ele vor pleca de la noi, înainte de a ne sataniza, adică bolșeviza!”... „Dl. Titulescu este un talent, este mai puțin o inteligență și aproape deloc o înțelepciune. Mai bine să se încredințeze soarta țării în mâinile unui înțelept fără talent, decât unui talent lipsit de înțelepciune.”

În septembrie 1919, Codreanu se înscrie la Facultatea de Drept din Iași. Universitatea din Iași era pe atunci copleșită de numărul de studenți străini de neamul românesc, veniți din Basarabia, toți agenți promotori ai comunismului, susținuți și de unele cadre didactice. Profesorul Paul Bujor, declarase, în plin Senat al României, că: „Lumina vine de la răsărit”, iar studenții

străini, comuniști, declarau pe față. „Orice s-ar zice a trecut timpul naționalismului, omenirea merge spre stânga”.

În această atmosferă, evenimentele, de la Iași, degenerau din zi în zi. Comuniștii îi agitau pe muncitori, grevele se țineau lanț și se pregătea revoluția. Înflămânziți și manevrați de comuniști, lucrătorii manifestau cu placarde pe care scria: „Jos Armata!”, „Jos Regele!”, „Trăiască Revoluția comunistă!”, „Trăiască Rusia Sovietică!” și strigau pe străzi aceleași lozinci.

Înspăimântate de numărul manifestanților, organele de ordine fugeau din calea puhoiului. Singura organizație românească din Iași era „Garda Conștiinței Naționale” condusă de muncitorul Constantin Pancu, naționalist, anticomunist. Acestui curajos muncitor și organizației lui, se alătură Corneliu Zelea Codreanu, și, deși, ca număr, erau inferiori, față de cei care manifestau, reușesc să intre la Atelierele Nicolina din Iași, să dea jos steagul roșu și să înalțe în locul lui tricolorul românesc. Prin această acțiune au reușit să spargă greva condusă de comuniști și să se asigure de continuarea lucrului.

După câștigarea bătăliei cu comuniștii, în lungile discuții pe care le avea cu Constantin Pancu, referitor la soarta muncitorilor români, Codreanu susținea: „Nu-i de ajuns să învingem comunismul. Trebuie să și luptăm pentru dreptatea muncitorilor. Ei au dreptul la pâine și dreptul la onoare. Trebuie să luptăm în contra partidelor oligarhice, creând organizații muncitorești naționale care să-și poată câștiga dreptatea în cadrul Statului, nu în contra Statului. Nu admitem nimănui să caute să ridice pe pământul românesc alt steag decât al istoriei noastre naționale. Oricâtă dreptate ar avea clasa muncitoare, nu-i admitem să se ridice peste și împotriva hotarelor Țării... Dar nici nu vom admite ca la adăpostul formulelor tricolore să se instaleze o clasă oligarhică și tiranică, pe spatele muncitorilor de toate categoriile și să-i jupoaie literalmente

de piele, fluturând prin văzduh neconținut: PATRIA – pe care n-o iubesc, DUMNEZEU – în care nu cred, BISERICA – în care nu intră niciodată, și ARMATA – pe care o trimit la război cu brațele goale...

Am început apoi organizarea muncitorilor în sindicate naționale"

După terminarea studiilor universitare, în toamna anului 1922, se duce pentru perfecționarea studiului, de Economie Politică, în Germania. Era la Jena, când a aflat că, în țară, studenții, din toate Universitățile, s-au ridicat la luptă, pentru drepturile lor.

Delegații din toate Centrele Universitare din țară s-au adunat la București, la 10 decembrie 1922, și în zece puncte și-au fixat doleanțele lor, declarând grevă generală pentru toate Universitățile, până la realizarea acestor zece puncte. Lupta a fost de lungă durată, dar succesul grevei a demonstrat că tineretul universitar român s-a trezit la lumina pe care a văzut-o sufletul lui.

C. Z. Codreanu își dă seama că problemele grave din țară nu sunt rezolvate, era nevoie de o organizație de partid care să poată activa în toate straturile sociale din întreaga țară. Se întoarce din Germania și după o pregătire în amănunt a unei Adunări Generale a delegațiilor studențești din toată țara, pe ziua de 4 martie 1923, ia ființă la Iași „Liga Apărării Naționale Creștine (L.A.N.C.)” sub conducerea prof. A. C. Cuza, care, în aceeași Adunare Generală hotărăște: „Însărcinez cu organizarea L.A.N.C., pe întreaga țară, sub directa mea conducere, pe tânărul avocat C. Z. Codreanu”.

Codreanu constată „că o mișcare niciodată nu moare din cauza dușmanilor din afară. Ea more din cauza dușmanilor dinlăuntru...”. Ori, în Ligă, începuseră să apară intrigile.

În această confruntare din conducerea și din interiorul Ligii, Codreanu capătă o nouă experiență de felul cum

trebuie să fie un conducător, scriind pentru aceasta studiul „Critica conducătorului”.

Lăsând Liga să meargă mai departe, în special că, între timp, s-a unit și cu „Acțiunea Românească”, o altă formațiune naționalistă, de sub conducerea profesorului Cătuneanu, Codreanu pleacă în 1925 împreună cu Ion Moța în Franța – la Grenoble – pentru a-și lua doctoratul. Terminase Anul I și se pregătea pentru examenele din anul II, când primește o scrisoare disperată, să vie urgent în țară.

Obține, de la Decant, aprobarea să-și dea examenele în avans, le trece pe toate și, în mai 1927, ajunge la Iași. Aici găsește conducerea Ligii împărțită în două: de o parte prof. Cuza, iar, de cealaltă parte, „satutarii” care îi cereau lui Cuza, să urmeze cele prevăzute, în statutul Ligii, în toate manifestările și luările de poziție.

În zadar, C. Z. Codreanu, încearcă să-i împace. Prof. Cuza rămâne intransigent în hotărârea de eliminare a „satutarilor” din Ligă. Pe această poziție a rămas de neclintit chiar și cu riscul dispariției Ligii și, la 20 mai 1927, L. A. N. C. s-a desființat.

Îndurerat, cu sufletul zdrobit de cele întâmplate, C.Z. Codreanu era la cea mai mare răscruce din viața lui. Să lase totul baltă și să se pregătească pentru o carieră onorabilă sau să apuce calea spinoasă a luptei, care îl putea duce la moarte?

N-a ezitat și a ales!

La 24 iunie 1927, ziua nașterii sfântului Ioan Botezătorul, împreună cu cei mai devotați camarazi de suferință, legați total sufletește, „Văcăreștenii”, grupul cu care a stat în închisoarea Văcărești, înființează „Legiunea Arhanghelului Mihail”, printr-un scurt ordin de zi lapidar: Astăzi, vineri, 24 iunie 1927 (Sf. Ioan Botezătorul), ora zece seara se înființează: „LEGIUNEA ARHANGHELULUI MIHAIL”, sub conducerea mea. Să vină în aceste rânduri cel ce crede nelimitat. Să rămână afară cel ce are îndoieli. Fixez ca șef al gărzii la Icoană pe Radu Mironovici.

Corneliu Zelea Codreanu

Înființarea Legiunii aduce un suflu nou, nemaîntâlnit nici în România, nici în restul țărilor europene.

În crunta lor sărăcie, „nu avem bani nici măcar pentru plicuri și scrisori”, în cutezanța lor, se desolidarizează de mentalitatea mercantilă. „Ucidem în noi o lume, pentru a înălța o alta, până la cer. Domnia absolută a materiei era răsturnată, pentru a fi înlocuită cu domnia spiritului, a valorilor morale”.

Noutatea pe care Legiunea o aducea în viața politică românească, era disciplina, munca, seriozitatea și „lipsa” unui program de guvernare, ostentativ scos în evidență de celelalte partide politice.

Țara nu pierdea din lipsă de programe politice. Toate partidele politice aveau „programe perfecte” de guvernare, pe care le uitau total când ajungeau la putere. Țara pierdea din lipsă de oameni de conducere și nu de programe, și spre această țintă se îndrepta Legiunea. Pentru aceasta, C. Z. Codreanu nu a redactat la început un program, ci a scris o „cărțică” intitulată „*Cărțica șefului de cuib*”, îndrumar educativ, pentru cei care doreau să devină legionari.

Nici o promisiune, de nici un fel, nimănui. Cel venit trebuia să știe, de la început, drumul greu de parcurs, pentru a intra în marea familie legionară. El trebuia să știe că în drumul său va trebui să treacă prin toate probele și ispitele pe care dușmanul i le va întinde. Metaforic, ele au fost denumite de Codreanu: „*Muntele suferinței*”. „*Pădurea cu fiare sălbatice*” și „*Mlaștina deznădejdi*”. Era pregătirea legionarului pentru viață, pentru că el va trăi în mijlocul lumii, unde va trebui să fie corect, să lupte, pentru a fi tare; să facă eforturi, pentru a se învăța să muncească; să sufere, pentru a ști să se jertfească, pentru a se deprinde cu depășirea propriei lui persoane, slujindu-și Neamul.

Nici gând de cucerirea puterii în stat, de concurență cu celelalte partide politice. „Noi nu facem și n-am făcut politică, o singură zi din viața noastră. Noi avem o religie, noi suntem robii unei credințe. În focul ei ne consumăm și în întregime stăpâniți de ea, o slujim până la ultima putere. Pentru noi

nu există înfrângere și dezarmare, căci forța ale cărei unelte vrem noi să fim, e etern invincibilă” spunea Ion I. Moța.

Pe această linie a mers „*Legiunea Arhanghelului Mihail*”, iar când necesitățile vremilor au cerut ca să ia parte și la confruntarea electorală, politică, fie că s-a numit „*Garda de Fier*”, „*Gruparea C. Z. Codreanu*” sau partidul „*Totul pentru Țară*”, nu toți membri organizațiilor politice respective erau legionari, iar puterea, guvernarea țării, n-a tentat-o, până când nu-și desăvârșea cadrele.

Întrebat când va fi biruința Mișcării Legionare, C. Z. Codreanu a spus: „Când fiecare român, în parte, își va face datoria, nevăzut de nimeni”.

De pe înaltul său soclu a coborât marele Nae Ionescu, pentru a-l cunoaște și a sfârșit prin a-i fi alături, urmat de pleiada de aur a elevilor săi, Mircea Eliade, Emil Cioran, Petre Țuțea, Constantin Noica și alții.

Rând pe rând au venit spre Legiune teologi, profesori universitari, medici, avocați, ingineri și economiști, liber profesioniști, care datorită activității lor individuale și diversificate, s-au constituit într-un grup corp al Legiunii, „*Răzleți*”; dar cea mai spectaculoasă aderare la Legiune a fost aceea a înaltei aristocrații românești, veită cu o modestie unică, în ținuta lor nobilă și spiritul de sacrificiu: Prinții: General Gheorghe -Zizi- Cantacuzino-Grănicerul, Alexandru Cantacuzino, Mihail și fiul său Ilie Sturdza, Alexandru Ghica, la care s-au adăugat descendenții marilor naționaliști din secolul trecut, Alexandru Cristian Tell, George Manu și alții.

Din urmă venea marea oaste a celei mai curate părți a Neamului Românesc, elevii de liceu, educați în școala bărbătească a „*Frăților de Cruce*”.

Cu pași grei, treziți din somnul cel de moarte, unde a căutat să-i adoarmă propaganda comunistă, „din fabrici, din uzine și din mine, din toiul beznelor adânci” au venit în masă, spre această Mișcare, muncitorii; punându-și în

ea marea lor speranță pentru un trai mai bun, care pe lângă pîine le va asigura și dreptul lor la demnitate.

Nu cunoaștem în epoca respectivă nici o țară din Europa care să fi avut o mișcare atât de viguroasă și impetoasă, nu dominată de cucerirea puterii, ci de transformare lăuntrică.

Sub acest aspect se face cea mai eronată judecată, considerând Legiunea partid și pe Corneliu Zelea Codreanu doar om politic, alături de ceilalți oameni politici contemporani cu el, unii mai de valoare, alții simple căzături.

Legiunea a fost o școală națională, iar, C. Z. Codreanu, marele ei pedagog.

Aripa ei politică, patridul „*Garda de Fier*” sau mai târziu, „*Totul pentru Țară*” a activat în strictă legalitate constituțională, pentru ca în Parlamentul țării să fie auzită și vocea celor pe care partidele politice - în alternanță la putere - o vroiau tăcută pentru todeauna.

Creșterea Legiunii a alarmat clasa politică coruptă și exploatoare a României, în frunte cu aventurierul Carol al II-lea, Camarila sa și cercurile internaționale oculte, care considerau România o colonie a lor.

Se prevedea o luptă între forțele naționaliste și puterea coruptă din camarila regală, dar C.Z. Codreanu nu s-a angajat în ea, deși victoria ar fi fost total de partea lui. „Noi nu vrem să transformăm țara într-o Spanie însângeraată”... „Noi nu vom da niciodată o lovitură de stat pentru a veni la putere” - a declarat el.

În alegerile din 20 decembrie 1937, partidul „*Totul pentru Țară*” a ocupat locul trei; după liberali și țărăniști, și dacă nu i se furau 300.000 de voturi - cum va declara mai târziu Eugen Cristescu, Șeful Serviciului Secret - s-ar fi clasificat pe primul loc.

Carol al II-lea, dându-și seama de marea popularitate a Legiunii, a aranjat o întâlnire secretă cu Codreanu, în 1937, și-i propune aducerea Legiunii la putere, cu condiția

de al declara pe el, Regele, Căpitan al Legiunii, iar Codreanu adjunctul său. Codreanu declină, elegant, oferta, dar, refuzul lui, a stârnit mânia orgoliosului rege și a însemnat condamnarea lui la moarte.

În situația nou creată, urmează o cursă contracronometru, în care Carol al II-lea face și desface guverne, numește, revocă, își selectează oamenii cei mai josnici, dispuși să facă orice, chiar crime oricât de oribile, pentru ca în final să dea lovitura de grație, desființând toate partidele și instaurând, în februarie 1938, dictatura regală, prima formă de totalitarism agresiv din România.

A fost scris ca cel mai odios act din istoria României, să fie pregătit, ordonat și executat (nu de niște criminali de rând sau borfași ordinari), ci de cei numiți de rege ca oamenii lui cei mai de încredere, Armand Călinescu, Gavrilă Marinescu și mareșalul Palatului Urdăreanu, cu acceptul total al regelui. S-au hotărât crimele cu sânge rece...

Legați, de mâini și de picioare, imobilizați pe scaunele în care au fost așezați în mașinile jandarmeriei, cu câte un plutonier de jandarmi în spate, Corneliu Zelea Codreanu și cei 13 camarazi ai lui, au fost sugrumații cu frângiile aruncate pe după gât și strânse cu putere de jandarmi.

Și era noaptea Sfântului Andrei; Creștinismul, propagat de Primul Chemat al Domnului în părțile României de astăzi, a intrat în eclipsă atunci, iar Patriarhul țării dormea.

Trupurile lor, fără viață au fost duse în noapte la groapa comună, săpată din timp (totul fusese planificat), unde li s-a țras câte un glonț în ceafă, iar procurorul, omul apărător al legii, a consemnat în actul său cele relatate de ucigași, că „deținuții” au fost împușcați pentru că au încercat să fugă de sub escortă. N-a specificat și extraordinara precizie a jandarmilor - trăgători, care au nimerit toți în același loc, în ceafă.

Așa a sfârșit omul care credea din tot sufletul în Dumnezeu, care a fost dascălul regenerării spirituale a unei generații întregi, care de la 19 ani a luptat împotriva comunismului ateu și ai cărui camarazi de luptă s-au dus până în Spania, să moară luptând pentru Cruce, pentru că „se trăgea cu mitraliera în obrazul lui Hristos”.

L-au cântat legionarii și când era în viață, și după moarte. L-au plâns în vers cei mai marii poeți ai țării, iar numele și amintirea lui sunt pomenite zilnic de urmașii, admiratorii și chiar de dușmani lui.

O carte de poeme a apărut sub titlul de „Căpitanul, mit al poezilor”. Doctorul Ion Banea, care a fost asasinat în lagăr la 22 septembrie 1939, scria despre el, în 1936: „CĂPITANUL! Este o piatră de hotar, o graniță. Sabia întinsă între două lumi. Una veche, pe care o înfrunța cu bărbăție, distrugând-o; alta nouă, pe care o creează, îi dă viață, o cheamă la lumină”...

Ar trebui să adaug două citate-portret. Unul aparține unui evreu din Ungaria, care mărturisește că a disprețuit naționalismul românesc, pe nume Nicholas Naghy – Talavera (vezi *aldine*/24 iunie 1999, „România liberă”). Al scriitor pe care îl citez este Constantin Virgil Gheorghiu, care a fost trimis ca reporter al ziarului „România”, fondat de Carol al II-lea după suprimarea Constituției, în 1938: „Intru în tribunalul militar... Prefer să-l văd pe Codreanu pe coridor... Pândesc trecerea lui. Vreau să-l văd de aproape. Deodată, se aud pașii, ca de copite de cai; e zgomotul bocancilor potcoviți ai paznicilor care-l aduc pe întemnițat... în capătul coridorului, de după colț, se ivește capul lui... Codreanu merge, încadrat de doi jandarmi, ignorându-i complet, e ca și cum ar merge singur. Este un bărbat înalt, mlădios, de peste un metru și optzeci, dar pare încă și mai înalt, fiindcă se ține drept. Foarte drept.

Codreanu este un bărbat frumos. Are treizeci și nouă de ani. Îl văd pentru prima oră, dar îl recunosc după portretele lui. Și chiar cine nu l-ar mai fi văzut în fotografii,

ar avea, probabil, impresia, văzându-l, că l-a mai văzut. Chipul lui, mersul lui, statura și gesturile lui, sunt acelea ale unui prim rol de western hollywoodian. Codreanu pare a fi prototipul eroilor din filmele americane de aventuri: curajos, drept, viteaz, care nu e învins niciodată și scapă întodeauna nevătămat din toate cursele ce i se întind. (...) În clipa în care Corneliu Zelea Codreanu este la doi pași de mine, îmi dau seama că e foarte obosit. E tras la față. Are cearcăne la ochi. E nebărberit. Și se știe că e bolnav. De nenumărate ori a fost întemnițat, bătut și torturat de Poliție. O iarnă întreagă a fost închis și menținut într-o celulă umedă și fără încălzire. A căpătat tuberculoză, de care încă nu s-a vindecat.

Și cu toate acestea, el merge și înaintează cu un mers sigur de sine, cu capul sus, cu încredere în sine. În clipa când ajunge la un metru de mine, sunt cuprins de o milă imensă pentru el. Văd clar pe chipul lui pecetea morții. Va fi ucis...”

Citatele contemporanilor, ale camarazilor, ale oamenilor politici care l-au cunoscut, cât și a celor care îl urmează, fără să-l fi cunoscut, ar umple cărți întregi despre persoana sa.

Monstruoasa sentință prin care a fost condamnat a fost anulată de Înalta Curte de Casație. Scos din gropa comună de la Jilava și înmormântat creștinește la Casa Verde, din Bucureștii Noi, într-o noapte a fost dezgropat de comuniști și nimeni n-a mai aflat ce s-a întâmplat cu rămășițele lui pământești. Regimurile care s-au succedat după 1989 se tem ca de foc să facă lumină și să treacă la cercetări. El poate fi însă în orice loc din țară, pentru că era al țării întregi.

Zahu PANĂ

CÂND A ÎNCEPUT ȘI CÂND SE VA SFÂRȘI ASASINAREA LUI CORNELIU ZELEA CODREANU?

Poată să pară riscată ideea de a vorbi despre asasinarea Căpitanului astăzi, când ceea ce ne-a reunit aici este un eveniment de o cu totul altă natură: sărbătorirea nașterii lui.

Desigur vor fi rememorate personalitatea lui, cu viața și lupta lui, precum și cu ecoul acestei lupte în conștiința contemporaneității.

Îmi vor permite însă - cu îngăduița dvs. - să mă opresc pentru puține minute asupra sfârșitului vieții sale stăruind asupra unor aspecte, care, sper, nu vor fi lipsite de interes pentru unii dintre dvs.

Apărut din fuziune traco-romană, neamul românesc s-a văzut încă de la începuturile sale confruntat cu toate consecințele dramatice ale poziției lui geo-politice.

Pus aici „în calea tuturor răutăților” el avea să înfrunte - până azi - presiunile valurilor de năvălitori dinspre răsărit. În prima linie de graniță a Europei am păstrat fără voia noastră sechelele acestor migratori dintre care unii s-au topit aici, alții au mers mai departe.

În timp ce în Occident se ridicau Universități și catedrale și se iscau războaie pentru motive care uneori nu aveau nimic comun cu marile aspirații, sau pentru interpretări teologale nonconformiste, noi nu aveam răgaz nici pentru încropirea unor formații voievodale locale care să ne permită intrarea în istoria modernă. Când totuși faptul s-a produs, ne-am văzut a fi ținta tendințelor expansioniste deopotrivă ale turcilor, rușilor, polonezilor și ungaro-habsburgilor.

Se descoperise importanța așezării geografice a Țărilor Române, și din cele patru vânturi neamul românesc trebuia să se lupte pentru salvagardarea existenței sale.

În momente de reștriște, de cumpănă a istoriei, Apusul opulent și rafinat ne condiționa ajutorul de părăsirea credinței noastre strămoșești după ce ne gratulase cu titlul de „atleți ai lui Hristos”.

De aceea nu am avut Ev Mediu cultural și tot de aceea cu greu s-a putut înfiripa ideea că numai unirea tuturor Românilor în hotarele firești ar putea prezenta garanția prezenței noastre aici.

Așa se explică faptul că politica din cancelariile domnești a fost plurivocă, pluri-opțională, ceea ce a dus la slăbirea noastră, și că ideea unității naționale însemna îmbrăcarea unei adevărate „cămăși a morții” pentru cei ce-și asumau responsabilitatea luptei în serviciul acelei idei. Ei trebuiau să piară ca victime ale unuia sau altuia dintre Imperiile care ne vâna. Să piară de moarte violentă.

Înțelegem astfel de ce nu știm unde este mormântul lui Vlad Țepeș, al lui Mihai Viteazul, al lui Ioan Vodă cel Cumplit, sau al lui Horia și Tudor Vladimirescu.

Spuneam că nu am avut un Ev Mediu cultural, la nivelul Occidentului, dar când s-au rupt numai câteva dintre zalele care țineau energiile românești înlănțuite, acele energii au arătat lumii întregi capacitățile intelectuale, creative ale fiilor acestui popor.

În acest proces s-au decantat și s-au conștientizat ideile care au dus la sesizarea destinului acestui neam prin vizionari de talia lui Bălcescu, Alecsandri (amintiți-vă de acel: „...Doamne, în lume cât am stat, în ochii ei plini de admirare pe Tine Te-am reprezentat...”) ori a lui Eminescu, a lui Vasile Pârvan, și, în viziunea noastră, a lui Corneliu Zelea Codreanu.

S-a înțeles destinul care ne încărcase cu misiunea de a reprezenta aici la marginea civilizației europene spiritul creștin și forța de luptă și jertfă pentru apărarea acestui spirit în fața valurilor ce se revărsau din pustiurile Asiei.

Acestui puhoi s-au opus Românii; s-au opus hunilor, tătarilor, rușilor, și acum comunismului ateu și distructiv.

Comunismul care nu s-a mulțumit să ucidă, ci continuă și azi lupta cu mormintele victimelor sale. S-au luptat cu inima Reginei Maria, au amenințat mormintele regale de la Curtea de Argeș, s-au luptat cu osemintele nefericitei Doamne Stanca, soția lui Mihai Viteazul căreia i-au profanat în chip macabru mormântul din biserica Cetății Făgărașului. Până și mormântul lui Nicolae Totu din cimitirul de la Râmnicul Sărat a fost batjocorit.

Iar acum alte și alte forțe mai perfid structurate și ostile spiritualității pe care Mișcarea Legionară și Căpitanul ei voiau s-o instaureze aici, acum acele forțe au elaborat planul simplist și tragic al asasinării definitive a celui luptător vizionar.

Dar când începe asasinarea lui Corneliu Codreanu?

Ea începe când această țară binecuvântată dă semne de ecumenicitate națională, de reîntoarcere la icoană, gata să scape din plasa funestă a celor ce voiau să instaureze aici un alt Canaan. Prea era bogată țara, cu multiple și inepuizabile resurse. Prea erau multe biserici și troițe; prea multe oseminte de viteji. Vai de cel ce s-ar fi ridicat întru apărarea lor. De aceea credem că nu greșim dacă afirmăm că moartea lui Corneliu Codreanu, în materialitatea ei, începuse încă de la sfârșitul adolescenței, în pădurea Dobrinei, și la Nicolina, și se hotărâse în momentul în care el intervenise în parlament, în 1931 și 1933, atunci când, înfierând jaful țării făcut de către conducătorii politicieniști, cerea redresarea morală a României, și pedepsirea exemplară a jefuitorilor.

Atunci a început asasinarea Căpitanului, atunci s-a hotărât.

Hotărâse Stelescu înnebunit de păcatul luciferic.

Hotărâse Regele Carol II-lea, după întâlnirea secretă pe care i-o solicitase Căpitanului, și pe care o relatează Romulus Boilă, unul din nepoții lui Iuliu Maniu.

Istrate Micescu hotărâse, și își căuta executantul în persoana unui deputat cuzist, care, uluit și indignat de

propunerea ce se făcuse, a avut tăria de a veni să relateze Căpitanului planul ucigaș al cunoscutului jurist.

Iorga, personal, pândea demult, și hotărâse și el, și a incitat și el la uciderea Căpitanului, numai că dorea să nu se procedeze „cu stângăcie”.

O! Dar câți nu-l condamnaseră la moarte!

Nu știau, nu cunoșteau, în ura lor sălbatecă splendidul și etern valabilul adagiu al lui Soren Kirkegaard: „... moare tiranul și mandatul său sfârșește; moare martirul și mandatul său începe...” În răutatea lor au confirmat adevărul emis de filosoful danez.

Personalitatea Căpitanului, lupta lui, scenariul și filmul uciderii incalificabile a lui, le știți și le veți mai auzi astăzi încă o dată.

Dar a încetat oare asasinarea, în continuare, a lui? Au obosit cumva cei ce l-au lovit? S-au oprit cumva să mai dea, să mai dea încă, cei care cred că l-au ucis pe veci?

Nu!

Asistăm astăzi, la peste 60 de ani de la asasinarea lui, la o imundă și larg mediatizată campanie de defăimare a lui, a imaginii lui, a gândirii lui. Este o panică, o supralicitare – iertați-mi cuvântul – isteriformă, care încearcă să extirpe din istoria modernă a României, fațetă cu fațetă, figura Căpitanului. Pe plan istoric, pe plan ideologic, pe plan psihanalitic chiar, s-au epuizat toate invectivele, de la cele zise „academice” la cele de argou suburban. Politologi de ultimă oră, analiști improvizați, români și neromâni, reporteri, istorici venali, scribi mărunți, într-un consens bine dirijat, nu mai obosesc.

Dar faptul că dau în continuare, arată clar că aureola victimei este inepuizabilă, că ei știu că l-au asasinat, dar nu l-au ucis. Cea mai formidabilă dinamită, propria lui cenușă, le chinuiește somnul și le strică banchetele. Ce să mai ucidă? Spiritul lui? Ei nu încetează să se lupte cu el; „numele lui să se șteargă și memoria lui să piară” împrăștiindu-i osemintele în țărâna românească, și lovind, lovind mereu în ceea ce nu mai

poate fi lovit: idealul pe care ni l-a arătat, în care am crescut și în care am rămas, nu ca o fixație a vârstei – dovadă tinerii pe care-i zăriți aici – ci ca o permanență spirituală a neamului românesc.

Vasile Marin spusese, nu cu mult timp înainte de a merge să se jertfească într-o țară catolică: „...mormintele legionare sunt punctele cardinale în geografia spiritualității românești...”.

Unde sunt acele morminte, pentru a le aprinde o lumânare, pentru a le pune o floare, pentru a îngenunchia la locul lor de odihnă? De aceea am spus că asasinarea lui Corneliu Codreanu nu s-a sfârșit. Răscolite hoțește și purtate pe ascuns, de două ori, de trei ori, de patru ori, din groapă în groapă, poate în gropi de gunoi, poate arse, csemintele lui nu-i vor lăsa în pace.

Începută de mult, lupta împotriva lui va continua cu furie, dar fără izbândă, fără izbândă, câtă vreme unii ca dumneavoastră vor fi martorii dreptății sale, și câtă vreme nu 20, nu 50 sau 100, ci peste 150 de studioși străini s-au aplecat până astăzi cu interes asupra figurii sale. El va trăi cât va trăi și neamul românesc. Nu numai că dușmanii lui nu-l vor putea face să dispară din istorie, dar nici chiar noi, noi cu dezbinările și dizidențele noastre nefericite.

În încheiere, permiteți-mi să amintesc, din Vasile Pârvan, ultimele rânduri ale testamentului lui Ștefan cel Mare: „...dacă dușmani vor cere de la voi legăminte rușinoase, atunci mai bine muriți prin sabia lui, decât să fiți privitorii împilării și ticăloșirii țării voastre. Domnul părinților voștri se va îndura însă de lacrimile slugilor sale, și va ridica dintre voi pe cineva care le va așeza iarăși pe umerii voștri voinicia și puterea de mai înainte...”

24 august 1999

Nicolae NICOLAU

SCRISOARE către CEI RĂMAȘI

(Târgșor, la 50 de ani)

În urmă cu cincizeci de ani, închisoarea Târgșor a devenit penitenciar pentru elevi. Să planificase ca acestei categorii de deținuți politici, în acest loc, să i se facă reeducarea, operație în urma căreia condamnaților trebuiau să li se schimbe convingerile, credințele, considerate de puterea de atunci „retrogradate” și să fie înlocuite cu altele, noi, „progresiste”, în concordanță cu filosofia oficială, marxist – leninist – stalinistă.

Ce s-a încercat și în ce măsură experimentul a reușit este cunoscut celor ce au fost acolo, celor ce au suportat această operație de siluire a conștiinței făcută prin metode brutale. Acest fapt, datorită trecerii timpului, s-a uitat. Noțiuni ca „reeducare”, „deținut politic elev”, sunt astăzi necunoscute, neînțelese. Oricine se poate îndoi că au existat în țara asta arestați tineri, cu vârste cuprinse între zece și douăzeci de ani, condamnați ca opozanți ai regimului și încă atât de mulți că a fost nevoie să li se consacre un întreg penitenciar. Mașina de fabricat deținuți lucra, pe vremea aceea, cu mare randament. Pușcăriile devenind neîncăpătoare s-au înființat lagăre, s-a deschis Canalul, exterminarea se realiza nu doar prin asprimea regimului, ci și prin munca istovitoare.

La început, Târgșorul a făcut excepție. Târgșorenii, arestați de copii sau foarte tineri, sunt, între deținuții politici, o categorie aparte: au plătit cel mai greu preț. Nu se poate spune că au suferit mai mult decât alții. Ba, având în vedere inconștiența vârstei și înclinația spre glumă a tinerilor, într-un fel, au trecut mai ușor peste încercările temnițelor, prin lungul și chinuitorul timp care-i tortura pe cei vârstnici, cu grija pentru familiile lăsate fără

sprijin, expuse abuzurilor și batjocurii celor de la putere, pentru toate cele lăsate acasă. Copiii au suportat închisoarea mai ușor; sau acomodată. Dacă n-au avut alta, asta a fost copilăria, tinerețea lor.

Penal, pe acești tineri, orice judecător cu frică de Dumnezeu, i-ar fi găsit cum erau, nevinovați. Faptul că unii au participat la câte o „organizație subversivă”, care, de cele mai multe ori, n-a depășit nivelul de seiozitate al unui joc de-a hoții și vardiștii, a fost pentru „justiția poporului”, un motiv suficient ca să le dea ani grei de închisoare, fără să țină cont că fiecare sentință însemna frângerea unei vieți; și ce pierdere pentru țară, în inteligențe și caractere!

Dacă celor maturi li se puteau imputa unele fapte, pe drept sau pe dreptate, iar foștilor conducători de Guverne, să zicem, pe nedreptate, că n-au avut tăria de caracter, inteligența și prevederea să apere țara de comunism, acestor copii ce li se putea reproșa? Inocența? Așa nepregătiți cum au fost, au învățat tehnica rezistenței. De unde putea să le vină puterea refuzării compromisului, a păstrării neîntinate a sufletului? Ce Arhanghel i-a vegheat, ce legiune de îngeri le-a fost alături și i-a întărit până să ajungă la țărnul înțelegerii că prăbușirea finală a monstrului este iminentă. Cum a și fost.

Ca să nu se creadă că Partidul Comunist din România ar fi inițiatorul, ca să se știe că nu era decât executantul indicațiilor venite de la Moscova, am să citez un pasaj din cartea lui Roy Madvedev „*Stalin și stalinism*”, apărută la Ed. Humanitas, 1991, pag. 215: „... în orașul Leninsk-Kuznețk au fost arestați 60 de copii între 10 și 12 ani care, chipurile, organizaseră «un grup terorist contrarevoluționar». Acești copii au fost ținuți în închisoarea orașului timp de opt luni. În același timp s-au întocmit «dosare» pentru încă 100 de copii”. Ce regim politic, altul decât cel al lui Satan, se poate simți amenințat de neștiința într-ale lumii a pruncilor?

Foștii deținuți politici, elevi la data arestării, sunt martorii celor ce s-au petrecut, la închisoarea Târgșor, în urmă cu cincizeci de ani. Reamintirea bătailor, izolării, insultelor, batjocurii nu este o masochistă operație de etalare a rănilor și cicatricelor, ci prezentarea materialului din care se pot, și trebuie, să se tragă concluziile. Cea mai mare parte din amintiri s-au și pierdut. Bine și folositor ar fi să se păstreze învățămintele ce pot fi trase din această tristă experiență a țării și a lumii. Nu povestirea suferințelor îndurate merită să fie consemnată pentru viitorime, ci, insistent, semnalele otrăvurilor pe care comunismul le-a inoculat societății, capabile să se transmită și altor generații. Un exemplu: În „România liberă”, nr. 2797, din 9 iunie 1999, în articolul intitulat: „Și elevii erau recrutați informatori din «sentimente patriotice»”, putem citi: „Pe linia muncii de securitate, copii erau învățați de mici să toarne tot ce auzeau și vedeau.” Și tot în același articol, autorul mărturisește cu naivitate: „N-am fi crezut că metoda s-a menținut până în 1989 darămite chiar să se organizeze o rețea de informatori și colaboratori în rândul elevilor.”

Cei ce au trecut prin închisoarea Târgșor și știu, de zeci de ani, aceste metode de malformare a sufletelor, cei ce cunosc absurda îndârjire comunistă împotriva a tot ce înseamnă puritate, nu pot să nu fie bănuitori că rămânând aceiași oameni, nu se practică aceleași metode, puțin spus, criminale și astăzi. Mulți și-au dus cu ei, în mormânt, taina chinurilor îndurate, a betesugurilor căpătate și nevindecate. Pentru viitoarea sănătate morală a lumii, sarcina spunerii întregului adevăr cade pe umerii celor ce au fost cei mai tineri, vă revine târgșorenilor!

„Pentru a ieși dintr-un univers concentraționar”, își începe N. Steinhardt „Testamentul politic” sunt trei soluții, și le enumeră; toate trei străine. În mod ciudat n-a observat-o pe a patra, practică cu succes în țara noastră. Cea mai corectă atitudine față de totalitarism, cred eu, au avut-o foarte tinerii români: nu le-au luat în serios. Ce-au ajuns toți cei care, într-un fel sau altul, și-au pus mintea cu comunismul?

Iubiții mei colegi de facultate, ce-a fost „reeducarea” de la Târgșor altceva decât un *Institut de Teatru*, iar noi studenții de la clasa de actorie a lui Moș Dumitrache? Piesa, e drept, au pus-o în scenă cei de sus, regizorii cei mari, și s-a desfășurat pe parcursul a doi ani cu grupuri de elevi având, născocite de mucalitul gardian, nume ca: „nobili”, „francezii”, „biriști”, „cioara vopsită” etc., cu personaje de operetă ca directorul Spirea Dumirescu sau primul Vișel, cu educatorii rizibil ca Antonescu sau Burada, cu dispute „marxiste” între partizani și opozanți, după sosirea moldovenilor, gata reeducați, și cu lovitura de teatru finală: evadarea lui Lupeș. Ce spectacol! După care, abia atunci a început adevărata reeducare comunistă: „Cu paru’ pe ei!”

Tot acest trecut al nostru comun, pentru rememorarea căruia ne întâlnim, an de an, ne leagă, dar ne și obligă. Nu putem lăsa în urmă doar povestiri, numai fumul amintirilor. Ne închinăm cu pioșenie în fața sanctualelor, monumente de suferință, dârzenie, jertfă și umilință, de măreție, prin rezistență, a acestui neam, care sunt celelalte mari locuri de detenție, pe care și noi le-am cunoscut bine, după experiența Târgșorului: Jilava, Gherla, Aiud, Sighet, Canal, Periprava etc. dar e destul?

Noi, elevii, fiind cei mai tineri dintre deținuții politici, trăind cel mai mult în comunism, fie în temnițe, fie „liberi”, mereu urmăriți, marginalizați, arestați și recomandați, am plătit cel mai scump, practic toată viața, deși eram cei mai nevinovați. Cu toate astea nu ne putem retrage, avem cea mai mare experiență, știm cel mai bine ce și cum a fost. Dacă Dumnezeu ne-a ales din marea masă a anonimilor și ne-a învrednicit să vedem cu ochii și să înțelegem cu mintea (ades și cu usturimea spinării) ce a fost această imensă minciună, crimă, nelegiuire: comunismul, e ca s-o spunem și altora. Ca lona n-avem unde să fugim, n-avem unde să ne ascundem. Dacă din pânțele monstrului pușcărilor am fost aruncați vii, la țarm, e pentru a ne îndeplini misiunea de-a striga împotriva noii cetăți a pierzării, care azi pare a fi lumea toată. Dacă am ieșit din închisori, mai mult sau mai puțin teferi, e pentru ca să aducem la cunoștința publică adevărul, dar și să ne gândim la ce va urma, la ce va fi după...

Aci, în preajma Târgșorului, penitenciarul deținuților politici copii, închisoarea „reeducării” inocenților, aici la Ploiești, orașul lui Caragiale, cel care cu o sută de ani înainte i-a văzut pe toți *cașavencii, farfurizii, tipăteștii, văcarii, văcăroii* și *bivolarii* politiciile noastre, aici trebuie să punem bazele unui institut de păstrare, spre folos, a amintirilor. Nu unul însă care să amintească lanțurile, zăbrelele, cărușele, pestilența, ci unul dedicat sufletului neîntinat, gândului cinstit, neduplicat, totuși supraviețuitor comunismului. Aci, la Ploiești, trebuie ctitorit MEMORIALUL INOCENȚEI.

În martie 1949, cei de la Târgșor, memorizau poezii de Radu Gyr. Din ele învățau că ei, Ion și Gheorghe, trebuie să se ridice dar nu pentru pătule, nu pentru pogoane, ci pentru văzduhul cel liber.

Cu toată stăruința, cu toate promisiunile administrației, reeducarea nu progresa deloc. În sufletele încă necorupte de viciile lumii, ceea ce a prins și a rodit n-a fost

marxismul, ci poezia. Ea mergea la inimă în timp ce materialismul dialectic nu se lipea deloc. Cu toate amenințările și izolările, cu tată contribuția moldovenilor, favorabili reeducării, era limpede că operația era un eșec.

Reamintirea acestei perioade, a acestei victorii a elevilor asuore celor ce dirijau experimentul din umbră, a acelor puțini și slabi asupra unui întreg aparat de propagandă și represiune se cuvine să fie consemnată, să rămână în istorie pentru refuzul compromisului. Nu pricepeau ei tot dar simțeau că ce li se cere nu-i cinstit. Majoritatea refuzau stând de-o parte.

Pentru că vremea trece, pentru că numărul celor care au cunoscut Târgșorul anului 1949 este tot mai mic, pentru că cele cunoscute atunci sunt, în parte, uitate și suferă, în continuare, eroziunea timpului, se impune, o cât mai grabnică, fixare a lor, o conservare a memoriei colective. Se impune crearea unei instituții care să preia sarcina ordonării, gestionării acestei inestimabile, explozive comori. Ce s-a făcut până acum, în alte părți, e bun dar prea puțin. Ploieștiul trebuie să facă mai mult și alt ceva; nu atât în suprafață cât în substanță, ceva specific locului dar și timpului. Și acesta viitorul, aruncă lumini (și umbre) asupra trecutului, revăzându-l.

Profesorul doctor Ioan Pușcaș, și el trecut prin Târgșorul acelor ani, este azi un specialist recunoscut pe plan european. Câți din copiii aflați atunci acolo ar fi ajuns oameni de mare reputație dacă viața lor nu s-ar fi redus la subnutriție, temnițe și moarte? E suficient să privească cineva troițele în miniatură ale lui Aurel Obreja, adevărate bijuterii de artă dar înzestrate și cu strania putere de a sugera că omul de pe cruce, trupul acela contorsionat de durere, este însuși neamul românesc, cel de atâtea ori răstignit, ca să înțeleagă ce a pierdut țara prin neîmplinirea atâtor destine. Și de ce mare folos ar fi ca să se facă publică lecția de demnitate pe care au dat-o elevii ce-au înfruntat regimul refuzând reeducarea.

În țară, prin străduința unor credincioși s-au ridicat cruci comemorative, troițe, monumente în amintirea celor ce au luptat, au suferit, au rezistat. Nu e prea puțină aducerea aminte întruchipată de piatră? La Ploiești trebuie zidit mai mult decât atât. Trebuie ridicată o construcție de conștiință, ceva care să evoce, mai întâi, nevinovăția sufletească, apoi dragostea cu care Dumnezeu i-a ocrotit pe copii ferindu-i să li se pună în spate mai mult decât ar fi putut duce. Construcția de la Ploiești îi va evoca pe cei care au fost dar și pe cei ce ar fi putut fi; încă o dimensiune a jefei. Un Tache Stamu, o țără de copil, înfruntându-l pe masivul colonel Dulherger, ar fi o pildă de curaj, de verticalitate, nu neapărat muștrătoare, dar de natură să pună pe gânduri pe mulți; foarte pe mulți.

Această instituție la care ne gândim, destinată să-i omagieze pe cei înarmați doar cu frăgezimea vârstei, care au rezistat urii legați numai de dragostea dintre ei trebuie, ca să-și îndeplinească misiunea, să fie o școală de dragoste. Vă reamintesc cele scrise de lordache Nicoară, cel executat în 1939, împreună cu alți 43 de camarazi, la Miercurea Ciuc, cel care a murit spunând „*Tatăl nostru*”; „Oamenii trebuie învățați să iubească. Să iubească larg cu acea aspirație proprie lumilor lui Dumnezeu. Trebuie învățați să iubească așa cum îi înveți să scrie, așa cum îi înveți istorie, așa cum îi înveți să înoate, așa cum îi înveți să cânte sau să se închine” („*Ideea românească*”, nr. II/1937).

Închegarea instituției la care ne gândim, bine cumpănită întru păstrarea valorilor de rezistență, nu trebuie, totuși, să arate ca un muzeu ci ca un areopag, un anfiteatru cu funcții de catedrală, cu altare pentru virtute, adevăr și iubire, din care să se adape toți, cu deosebire cei înșelați. Acolo să vină oamenii să-și dăruiască iertarea, unii altora, cu bunăvoință, cu zâmbet. Ploieștiul nu se poate lipsi de un strop de amor, de înțelegere pentru slăbiciunea omenească.

Pușcăriile, mai întâi, i-au învățat pe târgșoreni și, ulterior, monumentala prăbușire a comunismului le-a întărit convingerea, că, până la urmă, nimeni nu reușește să păcălească pe nimeni decât, prin „reeducare”, când, într-adevăr fiecare reușește să se înșele pe sine. În lumea aceasta, aparent, a politicii (politicianismului), în realitate supusă puterilor oculte, în zbaterea aceasta absurdă, pentru cât mai multă avere, căpătată prin orice mijloace, continuarea pe aceiași cale, în speranța că înșelăciunea poate să mai dureze, nu le poate părea bătrânilor, cândva copii ai Târgșorului, decât ca o nebunie sau ca o glumă de-a hâtrului Moș Dumitrache.

Ce farsă sinistă ar fi fost istoria lumii, în general, și cea a comunismului, în special, dacă n-ar fi existat inocența, zâmbetul de copil care să le refuze?

CONSTANTIN IORGULESCU

ISBN: 973-9950-0-1